

פרשת פטות פסעי

שיעור א'

יום ו' כא' אב פרשת עקב

למה זכה באחד זכה בכולם

איתא במאור עינים (ד"ה ומקנה רב). במדרש רבה: ומקנה רב היה לבני גד ולבני ראובן וגו', שלוש מתנות נתן הקב"ה בעולם, חכמה וגבורה ועושר. וכיון שזכה באחד זכה בכולם, זכה בחכמה – זכה בכל, זכה בגבורה – זכה בכל, זכה בעושר – זכה בכל. ויש להבין הענין שכשזכה באחד מגי' המתנות הללו זכה בכולם, וגם איך נרמז זה בפסוק מקנה רב היה לבני גד ולבני ראובן.

מה היה הוויכוח האם יאמינו לי או לא

אלא בפרשה הזאת יש יסוד, משה רבינו בעת יציאת ישראל ממצרים אמר והן לא יאמינו לי, לכאורה מה זה משנה האם יאמינו לך או לא, הרי הקב"ה אמר לך משהו לעשות ולמה אתה הולך לדבר לשון הרע על בני ישראל שלא יאמינו לי הלא הם מאמינים בני מאמינים, א"כ מה היה הוויכוח שכן יאמינו או לא יאמינו לו?

בני ישראל לא חשבו שיש מעיאות אחרת

אלא משה רבינו טען שבני ישראל נמצאים במצרים כה עמוק שהם לא יכולים לתאר לעצמם שיש כזה דבר של גאולה, כי היות שהם כ"כ התרגלו לכה דבר שנקרא מצרים ולהשקפה שלהם ולמה שכולם אומרים ולא חלמו שיש מעיאות לצאת מזה, וחשבו שהם ככה ואין מצב ומציאות שיהיה משהו אחר, ולא חלמו שיכול להיות כזה דבר שיהיה מעניין להם עבודת השם מה שלא מעניין למצרים כלל, דהיינו הם הכירו את עצמם כ"כ הרבה שנים ויודעים ששום דבר לא השתנה כלל ואיך יתכן שיהיה כאן משהו אחר.

אין מצב לצאת ממצרים אם לא מאמינים בזה

וזה אמר משה רבינו והן לא יאמינו לי, אדם צריך לדעת שהמקום שהוא נמצא בו הקב"ה הביא לו את המקום הזה, וחישוב את זה בדיוק בשבילו מיוחד, ותפר את זה בשבילו ובשביל הכוחות שלו ולפי השכל שלו ולפי ההתקדמות שלו, וכל זמן שאדם עוד לא חי שהוא יכול לצאת משם זה בעצם מעכב את כל היציאה משם, אין מצב לצאת ממצרים אם לא מאמינים לזה, אדם צריך לשנן לעצמו שאפשר לצאת ואפשר להשתנות, העיקר זה אמונה, להאמין שאפשר לצאת ולהשתנות, הקב"ה עושה הכל ומודד לך הכל, וברגע שמאמינים בזה אז מתחיל תהליך של יציאת מצרים, אדם שחושב שאני כזה ועוד לא הגעתי ליעד שאני רוצה אז אף פעם לא יהיה מצב שיצא משם.

הקב"ה לא עושה שום דבר בלי חשבון

א"כ שלב ראשון של יציאת מצרים הוא להאמין שהוא יכול לצאת ולהשתנות באמת, ובלי אמונה שום דבר לא מתחיל כלל, ואמונה הזאת נקרא ובכל מאודך בכל מדה ומדה שהוא

מודד לך, אין דבר כזה שהקב"ה עושה משהו בעולם בלי שום חשבון. מסופר על הרה"ק **מקאברין זי"ע** שפעם אחד עמד הרבה זמן ליד אש גדולה והתבונן איך מכבים את האש, ושאלו אותו לפרש הדבר, וענה שאני רואה איך שעומדים כאן מלאכים ושרפים ושומרים שלא ישרף קיסם אחד מיותר.

כל דבר שקורה לך מדוד מיוחד בשבילך

דהיינו כל מה שעובר על האדם אם זה בעולם במקום מסוים שהוא נמצא בו, אם זה בשנה בזמן מסוים שהוא נמצא בו, ואם זה נפש כשהוא פוגש אנשים, דור דור ודורשיו הכל הקב"ה מתאם לך את הזמן שתהיה שם ואת המקום שתהיה שם ואת האנשים שתיפגש שם, ואין מושג כזה אם אני הייתי מגיע לפני או אחרי אלא כל דבר מתואם בדיוק מלמעלה והכל מדוד מיוחד בשבילך, וכל זמן שאדם לא חי שזה לטובתו אז חסר לו באהבת ד' וביראת ד', ואיך אדם מראה את אהבה שלו להקב"ה, אלא אדם צריך לדעת שכל מקום שהוא שם אותו ובכל זמן ועם כל מי שהקב"ה שם אותו הכל ממנו יתברך שמו.

הקב"ה בחר בנו שנגלה אותו

אדם צריך לדעת בשביל מה ברא את העולם, **דנודע כי כל פעל ד' למעניהו**, כל דבר שיש בעולם וכל פעולה שיש בעולם הוא למענהו, ולמענהו פירושו **כל מה שברא הקב"ה לכבודו בראו**, ואת מי הוא בחר שיפרסם זאת, עם זו יצרתי לי תהילתי יספרו, כל העולם נברא בשביל היהודים וכל יהודי צריך לחיות בשבילי נברא העולם, כל אחד יש לו את הגילוי המיוחד שהוא צריך לגלות אותו שאין אף אחד אחר בעולם שיכול לעשותו, א"כ כל זמן שהוא לא מגיע לגילוי שלו הוא עוד לא הגיע ליעד שלו, א"כ כל זמן שחסר לו אמונה דבר ראשון שהקב"ה ברא את העולם, ודבר שני הקב"ה ברא אותו בשביל סיבה לגלות אותו, ודבר שלישי הקב"ה בחר בו שהוא יגלה אותו, ודבר רביעי בשבילי נברא העולם וכל אחד יש לו מה לגלות וכל מקום שהוא נמצא הקב"ה נותן לו כוחות לגלות אותו ותופר בדיוק לכל אחד מה שהוא צריך לעבור, ודבר חמישי שאדם צריך להאמין שהוא יכול להשתנות, והוא יכול להשתנות גם בגשמיות וגם ברוחניות, וכל זמן שאדם עוד לא מאמין בזה לא מתחיל שום דבר.

כל דבר שקורה בעולם הקב"ה מנהיג זאת

שאין לך שום הנהגה בזה העולם, אין דבר שקורה בזה העולם אם זה במחשבה אם זה בדיבור שלפעמים מדברים שטויות ואם זה במעשים, **שהבורא ב"ה מנהיג בהם בריותיו**, בכל מקום הקב"ה נמצא שם, ואתה מחיה את כולם כל דבר שקורה כאן בעולם צריכים אנו לדעת שהקב"ה מנהיג זאת, ולכאורה למה קשה לנו להשיג זאת, **אלא כי אם, שהוא יתברך צופה ומביט באור השגחתו שאינו מושג לשום נברא**, הקב"ה משגיח על כל דבר ויש לו סיבה על כל דבר למה הוא עושה את זה ומתי הוא עושה את זה ואיך שהוא עושה זאת, אבל זאת אינו מושג לשום נברא וזה אמונה לבד, אני מאמין באמונה שלימה שהקב"ה אינו גוף ואינו משיגי גוף.

אדם שהולך עם אמונה אין לו מחסומים

אדם שלא חי כנ"ל תמיד יהיה לו שאלות בכל דבר. **החזון איש** אמר יהודי שיש לו אמונה אין לו קושיות ויהודי שאין לו אמונה אין לו תירוצים, ברגע שאדם לא רוצה להבין והולך עם

אמונה אין לו קושיות ואין לו מחסומים, אבל ברגע שאין אמונה אזי יש לו מחסומים כי אדם רוצה להבין מה קורה כאן.

יש לנו עליות וירידות כדי שנזכור שהוא נותן לנו את השפע

שהצורך הוא דייקא להתנהג בזה ההנהגה בעת ההיא ובדור ההוא. אדם צריך לדעת דבר ראשון שזה השגחה פרטית והקב"ה מנהיג כל דבר, בעת ההיא נקרא בעולם שנה ונפש ולא משנה אם זה קל או קשה, ובדור ההוא כי כל דור יש לו את הזמנים שלו. **החיד"א** אומר לפעמים הולך לאדם פרנסה בשפע ולפעמים הוא מרגיש שזה נעצר, לכאורה מה הסיבה לכך, אלא כל פעל ד' למענהו ואם הדברים תמיד ילכו על צד היותר טוב אזי תשכח מהקב"ה במשך הזמן, א"י הקב"ה חייב לנווט את זה ומשום הכי יש לנו עליות וירידות כל הזמן כדי לזכור שהקב"ה נותן לנו את השפע, ורק על ידי זה אדם מגיע לראות שכל פעל ד' למענהו, א"י דבר ראשון צריכים לדעת שזה ההנהגה, ובעת ההיא שככה זה עכשיו אפילו שפעם היה אחרת, כי אין פעם ואין עכשיו כי הקב"ה היה הווה ויהיה באותו רגע, העיקר הוא כל פעל ד' למענהו עם זו יצאתי לי תהילתי יספרו.

אדם חייב לדעת שכל דבר הוא ברגע ובמקום ועם אנשים הנכונים

ואמר ביום ההוא הנה אלוקיני זה קווינו לו ויושיענו, ואמר הוא לשון יחיד כי כל אחד יש לו את המיוחדות שלו לראות את הקב"ה בכל דבר, ובדור ההוא, בכל דור יש הנהגה אחרת, לפני השואה היה עניות ועכשיו ב"ה יש לנו שפע גדול מאוד, יש זמנים של שפע ויש זמנים של צרות, כל דור עם הפרטיות שלו ועם השגחה מהקב"ה מיוחד לאותו דור. **וכן לכל אחד ואחד בפרטיות**, טוב ד' לכל, **צופה השי"ת**, הקב"ה מסתכל על עבודה שלנו, כל מה שקורה בעולם זה סיבות ולא מציאות, וסיבות נקרא **שהצורך להנהגת האדם ההוא**, וזה ברגע הנכון ובמקום הנכון ועם אנשים הנכונים, וזה הכל בכדי שידע וישיג כבודו יתברך ומציאותו, **אינו כי אם על ידי דבר זה.**

אדם צריך להאמין בכל דבר אפילו בעולם הזה ובגיהנום

וכל זמן שאין לו אמונה אין כאן שום דבר, וברגע שאדם מאמין שהקב"ה רוצה למנף לו את האמונה שלו, ולעזור לו להפוך את החומר לצורה, ולהפוך את המחשבה ממה שהעולם אומר למה שטוב בשבילי, ולא להיות בתוך עדר שכולם הולכים אחרי כולם, כי אף אחד לא דומה לשני ולא מה שכולם עושים שייך גם לך, וברגע שאדם מאמין בכל דבר אפילו בעולם הזה ובגיהנום אז מאן דאית ביה יראה לית ביה חוסר, אבל לכאורה הרי באמת חסר לי, וע"ז אומר **הפרי הארץ** כל זמן שאתה חושב שאתה מציאות בפני עצמו אז אין לו להקב"ה אלא אוצר של יראה בלבד, ולא נשאר בעולם כלום ואם הקב"ה נמצא כאן אז הכל כאן, אם אני הולך עם הקב"ה יש לי הכל ואם אני לא הולך עם הקב"ה אין לי כלום, דעת חסרת מה קנית דעת קנית מה חסרת, כי הקב"ה הוא תחילת כל דבר כי יראת שמים הוא תחילת כל דבר, ותכלית כל דבר, בהתכללותו בו יתברך ומה נשאר עוד.

אדם שלא חי עם הקב"ה תמיד יהיה לו חסר בדברים

וברגע שאדם חי עם הקב"ה אז הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים. לכאורה מהו הכוונה בזה? אלא הכל בידי אדם שחי עם הקב"ה, צדיק מושל ביראת אלוקים ואז דברים משתנים עד כדי כך שהוא בעצמו לא מאמין איך שדברים משתנים כל הזמן, ואדם שלא חי עם הקב"ה

אז תמיד חסר לו בכל דבר, ואיך אפשר לדעת אם אתה הולך בדרך או לא, אלא תלוי בחסר אונים שאתה נמצא בו ואיך אתה מתנהג אז, כי כל חסר אונים לא בא לגנוב ממך אלא בא לתת לך, כי טוב לי כי עניתי למען אלמד חוקיך, ורק ככה אדם יכול לפרק לו את החומר שלו ואת המחשבה שלו שאף אחד לא יכול לעזור לי כלל, אל תבטחו בנדיבים בן אדם שאין לו תשועה תצא רוחו ישוב לאדמתו, אשרי שקל יעקב בעזרו שברו על ד' אלוקיו.

כשהקב"ה סותר זה על מנת לבנות

מסופר כשנפטר בנו של הרה"ק האמרי אמת זי"ע אמר אז: כתוב בגמרא אם אתה רואה בנין של נערים סופו לסתור ואם רואים סתירת זקנים סופו לבנות ויהיה כאן בנין. והסביר מה כשאתה רואה סתירת זקנים אז בטוח שסופו לבנות כש"כ כשהקב"ה סותר משהו בטח יהיה כאן על דעת לבנות משהו, ואפילו שאנחנו לא מבינים ולא משיגים כאן שום דבר עכ"ז צריכים אנו להאמין שיש כאן השגחה פרטית בכל דבר וטוב ד' לכל.

צריכים לשמוח שהקב"ה מסתכל בכיוון שלך

א"כ דבר ראשון צריכים לשמוח שהקב"ה מסתכל בכיוון שלך ורוצה לעזור לך, ודבר שני צריכים לשמוח כי הקב"ה עושה זאת הכי יעיל והכי טוב שיכול להיות והכי מדייק שיכול להיות, הדברי חיים אומר אדם שהולך ברחוב ופתאום מרגיש שמישהו נתן לו סטירה בגב הוא נבהל, וברגע שמסתובב ורואה שזה חבר הטוב שלו הוא שמח וכבר לא כואב לו שום דבר, אבל הכל מתחיל מאמונה, ולמעשה אין כאן מה להבין ואין כאן מה להשיג רק אמונה לבד, ובעצם ככה הקב"ה ברא את העולם, אבל הוא נתן לנו גם כוחות רעים שמושכים אותנו לכיוון השני, אבל הכיוון השני הוא כיסא לרחמים.

החושך הוא מרכבה להאור

כל דבר חייב איפה לשבת א"כ האור בעצמו בלי כיסא בשבילו זה שום דבר, כי יתרון האור מן החושך החושך חייב להיות המרכבה להאור, ולקחת את המשיכה מכיוון למטה לכיוון למעלה, א"כ היות שהקב"ה רצה שיהיה לו דירה בתחתונים א"כ אדם צריך לדעת שהרע הוא לא בשביל לקחת ממך ולתת לך עונש ח"ו אלא הפוך כדי לתת לך, ודווקא על ידי הצמצום אדם יכול לקבל את הכיוון הנכון והטוב ולהכיר את הקב"ה.

שמח בחלקו הוא גם ברוחניות

הפרי הארץ אומר איזהו עשיר השמח בחלקו, וזה לא רק בגשמיות אלא גם ברוחניות, וזה רק כשהוא יודע שזה חלקו שהקב"ה נתן לו וזה הכי טוב ובזמן הכי טוב ועם אנשים הכי טובים שיש בעולם, וברגע שאדם חי ככה זה עצמו מביא לו שמחה, ובמקום לחפש את הזמן הנכון והמקום הנכון ואנשים הנכונים ברגע שאתה חי עם הקב"ה זה חלקו וזה הכי מתאים לי בכל דבר גם באנשים וגם במקום וגם בזמן.

רק הקב"ה הוא כל יכול ויודע הכל אדם הוא דבר מוגבל

אבל יש קנאה שזה מוציא את האדם מן העולם, כי לך יש כסף ולי אין לך יש חכמה ולי אין לך יש גבורה ולי אין כלום, כגון, לזה בחכמה, שחולק לו יתרון חכמה על זולתו. יש אנשים שחושבים שידועים הכל, אבל הגמרא אומרת שאין כזה מושג לדעת כל דבר, הקב"ה הוא כל

יכול ויודע הכל, אבל אדם הוא מוגבל בידיעה שלו עד כמה הוא יכול לדעת ולהבין ולהשיג ועד כמה הוא יכול לעזור לאחרים וכן הלאה, והעיקר בכל דבר הוא מידת השתוות לדעת שהקב"ה נתן את זה והוא מתייחס אליו ונותן לו בדיוק כמה שמגיע לו, ואז אדם מגיע להכרה היום הקב"ה רוצה שאני יעבוד אותו ככה וככה וחרת, א"כ אדם חייב להיות גמיש, כי אין מצב שאדם רוצה שיהיה ככה וככה חייב להיות, אלא בכל דבר אדם חייב לשמוע שם את הקב"ה ואת רצונו בכל דבר, וברגע שאדם חי ככה הוא רגוע ואז משרה רגוע על כולם, כי אז הגעת לנקודה שאתה צריך לפרסם את הקב"ה, ואז יכירו וידעו כל יושבי תבל, וברגע שאתה רגוע אז הרגיעות עוברת על כולם עלי ועל כל בני ביתי ועל כל הנלווים עלי ועל כל בני ישראל עמיה, וזה יכול להתפשט לכל העולם והכל תלוי באדם בעצמו.

אדם צריך לדעת שהשני יכול ואני לא

ואדם צריך לדעת שזה שיש לשני חכמה יותר ממך כי הקב"ה נתן לו יותר ממך, ולזה בעושר, יש אנשים שהקב"ה נתן להם עושר יותר ממך, ולזה בגבורה. ויש אנשים שהקב"ה נתן להם יותר כוחות ממה שיש לך. מסופר שהגיטער יוד היה אצל הדברי חיים ז"ע ובסוף ליווה אותו הביתה. וכשנכנסו המשיכו לדבר. אבל הגיטער יוד ראה שזה לא הולך להיגמר, אמר להדברי חיים, אתה ידוע כאדם גיבור, כידוע שלא יישן הרבה, ויש לך מוח גדול, אבל אני חלש ויש לי מוח קטן ואני צריך לישון הרבה. מיד אמר לו הדברי חיים גיט שבת ויצא החוצה. אחרי רבע שעה הדברי חיים חזר והתחילו לדבר ובסוף אמר לו עוד פעם אותו דבר, עד שיצא משם עוד פעם. אבל אחרי זמן מה חזר עוד פעם. עד שהגיטער יוד ראה שאין ברירה וסגר את הדלת. דהיינו אדם צריך שהוא יכול ואני לא.

אדם נופל איפה שיש לו חולשה

ר' אשר היה אומר איפה אדם נופל, איפה שיש לו חולשה, היות שהוא רוצה להיות ולחיות בשלימות ולא מוכן להכיר את החיסרון שלו שם הוא נופל, אבל דווקא על ידי החיסרון אדם מגיע להקב"ה, כי טוב לי כי עניתי למען אלמד חוקיך, אדם צריך לדעת שרק העניתי זה יכול להביא אותי לחוקיך לראות שהקב"ה מנהיג את העולם והוא מגיע לעזור לי.

הקב"ה שואל לפעמים מי לדי' אלו

הכל הוא לכוונה, שהוא יתברך מצמצם את עצמו כביכול אל האדם, כל אחד צריך לדעת שהקב"ה מדבר איתך. החפץ חיים שאל את רבי שמעון שוואב זצ"ל כשהיה עוד ילד, האם אתה כהן לוי או ישראל, ענה רבי שמעון שהוא ישראל. שאל אותו הח"ח אולי תגיד לי למה אני כהן ואתה ישראל, הילד לא היה לו מה לענות ושתק. אמר לו הח"ח אני יגיד לך: לפני הרבה שנים כשבני ישראל היו במדבר עמדו שם אבות אבותיך ואבות אבותי ומשה רבינו אמר אז שהקב"ה שואל מי לדי' אלי, אבות אבותיך מיד עמדו ואמרו שאנחנו מוכנים ללכת עם הקב"ה ומיד נהיה כוהנים ולוויים, אבל אבות אבותיך נעמדו ואמרו שהם צריכים לחשוב על זה וממילא נעשו ישראל.

אסור לאדם לפספס את הזדמנות של מי לדי' אלו

ואמר לו הח"ח: בוחר'ל בכל דור ודור יש מצב והזדמנות שהקב"ה שואל מי לדי' אלי אבל באותו רגע אל תפספס את זה ותענה לו שאתה מוכן לכל דבר. ולפי הדרך שלנו הכוונה הוא מן המיצר קראתי י-ה דווקא בשעת המיצר אז הקב"ה קורא לך מי לדי' אלי, וזה הזדמנות

למנף את עצמינו להקב"ה. והכאב שיש לאדם מן הצמצום זה הקב"ה שנמצא שם, ותיידע לך כפי אשר גזרה חכמתו יתברך שעל ידי דבר ההוא נקל לו להתקרב אליו, ולהרחיב גבול הקדושה. וברגע שאדם חי שזה סיבה ולא מציאות וזה הדרך הכי קל בשבילך להגיע אליו, אומרים ד' הוא האלוקים, אלוקים זה צמצום וד' זה הרחבה, עבודת האדם הוא לדעת שבכל אלוקים יש שם ד' שנמצא בו.

בלי אלוקים או אפשר להגיע להוי-ה

שמש ומגן ד' אלוקים כמו כדי להסתכל על השמש צריכים מגן ובלי זה אין מצב להסתכל עליו, אותו דבר כדי להגיע לד' אין בלי אלוקים שזה הצמצום והדין, וברגע שאדם לי ככה אז שמע ישראל ד' אלוקינו ד' אחד, הקב"ה לא רק נתן לך אותו אלא גם מדד לך מה הכי נוח בשבילך כדי להגיע אליו. ובהמשך יסביר שיש טוב ורע והקב"ה רוצה שגם הרע יכנס לקדושה, נכון שהרע מושך אותך כלפי מטה, אבל ברגע שאדם רוצה ומתחיל אז הבא לטהר מסייען אותו.

החשיבות של הלבוש הוא רק כשזה על האדם ולא תלוי בארון

וזהו בחינת מלא כל הארץ כבודו. כבודו זה לבוש, אדם לא יכול לצאת בלי לבוש כלל, אבל החשיבות של הלבוש הוא רק כשזה על האדם בעצמו וברגע שזה רק תולה בארון זה לא שווה שום דבר, א"כ הלבוש הוא מלא כל הארץ אבל כל זמן שזה לא כבודו עוד לא הגענו ליעד שצריכים להגיע, כי הארץ ומלואה, בכל הדברים ובחינות המתנהגין בו, בזה כך ובזה להיפך, אחד הולך ואחד לא הולך לו, צדיק וטוב לו צדיק ורע לו, הכל הוא לכוונה אחד, למען כבודו, שיודע כי לזה הצורך הוא כך שידע כבודו וגדלו, ולזה כך. כל אחד משהו אחר. ואיך אחד שדומה לשני כלל.

חוסר אמונה זה גם אמונה

חוסר אמונה זה גם אמונה. דהיינו זה שאין לי אמונה והקב"ה צריך להביא לי זה ג"כ אמונה. נכון שזה שורף וזה קשה, אבל אש יכול לשרוף ויכול להאיר, אם חיים עם הקב"ה זה מאיר ואם לוקחים זאת לעצמם זה שורף. אש מורכב מחלק רוחני ומחלק גשמי, מה רבו מעשיך ד' כולם בחכמה עשית, יש באש חלק גשמי שזה בעשייה ויש לו ג"כ חלק רוחני ועליון, ואיך אש מים רוח ועפר מסתדרים אחד עם השני, אלא הם נמצאים ליד הקב"ה ומוכנים להיכנע בשביל רצון הקב"ה, ואותו דבר תובעים מאתנו כי ברגע שיודעים שזה הקב"ה אז לא רק שהאש לא שורף אלא שזה מחמם, אדם צריך להאמין שהוא יכול להשתנות וכל זמן שעוד לא מאמין בזה שום דבר לא מתחיל.

בכוח יש גם היום עבודה זרה

היושר דברי אמת אומר שביטלו את הענין של עבודה זרה, אבל רק הענין של להשתחוות להם שזה בפועל, אבל בכוח יש לנו עדיין עבודה זרה. וזה מוזכר במאור עינים זה שאדם לא חי עם הקב"ה זה עבודה זרה, המלחמה האם זה עבודת השם ושזה הקב"ה או לא זה קיים עד עצם היום הזה וזה נקרא עבודה זרה. משה רבינו ביקש הראני נא את כבודך אני רוצה לדעת האם אני בדרך הנכון או לא, אבל הקב"ה ענה לו וראית את אחורי לפני לא ראיתי אין מציאות לראות את הקב"ה לפני זה אני צריך ממך את הכנעה של גאט, אדם צריך לעשות

ולדעת שהוא עשה את המקסימום שהוא יכול לעשות ואחרי זה הקב"ה צריך להשגיח עלי ולנווט אותי הלאה.

אדם חייב לדעת שהוא לא שולט בכלום

אבל כדי להגיע לזה אדם צריך להיות אמת עם עצמו ועם כולם, וברגע שאדם חי שזה המקום הנכון והזמן הנכון ואנשים נכונים זה נותן לנו את הרגיעות, וזה המתקת דינים בשורשם, ולשם הקב"ה שלח אותי כדי לגלות אותו. מסופר על **סעדיה גאון** שהמלך פגש אותו ושאל אותו לאן אתה הולך, וענה אני לא יודע, ומיד תפסו אותו והכניסו אותו לבית כלא, ואחרי זה שאלו אותו איך העזת לענות למלך בכזה צורה, ענה רבי סעדיה גאון זה באמת היה ככה רציתי ללכת למקום אחד והגעתי למקום אחר וא"כ היה צדק בדברי שאני לא יודע לאן אני הולך. דהיינו איפה שאדם רוצה לשלט שם הוא נופל, אדם חייב לדעת שהוא לא שולט כלום אלא ואתה מחיה את כולם, ואם אני צריך להגיע אני יגיע לשם במקום הנכון וברגע הנכון ואני יפגוש את אנשים הנכונים שאני צריך.

כל דבר רע בא למנף ולא לעונש

וכל זה בא בעצם למנף אותי ולא רק להעניש אותי, אבל לפעמים אדם רק מדבר מזה ולפעמים אדם רואה ומרגיש את זה, ואפילו שאנחנו עוברים את זה הוא לא בשבילנו אלא בשביל לחזק אחרים, יכירו וידעו כל יושבי תבל, מי שעובר את זה יכול להגיד אחרי זה הייתי שם ויצאתי משם.

שיעור ב'

יום א' כג' אב

הקב"ה מתכנן לכל אחד את צרכיו הפרטי

איתא במאור עינים (ד"ה ומקנה רב). דברנו בשיעור הקודם שבלי אמונה לא מתחיל שום דבר, דבר ראשון צריכים להאמין שהקב"ה ברא את העולם להיטיב לברואיו, והקב"ה מסתכל על כל אחד ואחד ומתכנן לו את כל צרכיו הפרטי לפי הדרך שלו. האר"י הק' אומר לפני שיורדים לעולם הקב"ה מראה לנשמה מה הוא הולך לעבור בעולם, וכמובן ששם רואה רק את הטוב שבדבר, ושואלים אותו האם אתה מסכים לזה, ובוודאי שמסכים, ואז הקב"ה משביע אותו תהי צדיק ואל תהי רשע, צדיק נקרא שחי עם רצון הקב"ה ואז כבר טוב לו, אדם שלא טוב לו הסיבה לכך הוא שחושב שהוא צריך להתמודד על כל דבר לבד בלי הקב"ה, וברגע שאדם חי שכל מעבר שעובר זה מאת הקב"ה שמתכנן כל דבר וזה הכי טוב בשבילו כבר טוב לו, וזה גם בחכמה או בעושר או בגבורה.

כדי שיהא עולם חייב להיות גם צד רע

לכאורה אם זה כ"כ פשוט לחיות עם הקב"ה איפה אנחנו טועים במהלך החיים שלנו? אלא הקב"ה עשה צד אחד שיהיה רק טוב ושיראו אותו בכל דבר, אבל עשה גם צד שני שזה רע, כי הקב"ה עשה צמצום אחר צמצום כדי שיהא עולם והיה חייב להיות מזה גם צד רע, ומאז נהיה לנו בלבול כי ברגע שאדם רואה פתאום את הרע מולו הוא מתבלבל לגמרי מה הכיוון הנכון, ולא רק שהוא מתבלבל אלא הכי קרוב לזה הוא הגוף שהוא צרעת משכא דחויא, ושם אדם מאבד את עצמו לגמרי כי מאיליו נמשך אל החיצוניים.

הקב"ה רוצה שנגלה אותו גם במקומות הכי נמוכים שיש

ולמה באמת הקב"ה ברא את הרע בעולם, אלא התאוה הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים, והקב"ה רצה אפילו שיהיה מצב הכי נגדו גם שם יכירו וידעו כל יושבי תבל שיש הקב"ה בעולם, וכן ראינו בתקופת קורונה שגם הגויים זרקו את עבודה זרה והחליטו שיש הקב"ה בעולם, וגם אז כל התוכניות שלהם הכל השתבש להם לגמרי, והקב"ה עושה את הרע כדי לגלות אותו גם במקומות הכי נמוכים שיש לנו בעולם, וזה במקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד בו.

הקב"ה הכניס את הקושי בעולם כדי שלא יהא נהמא דכסופא

אך, אע"פ שמה שניתן לאדם כך נגזר מאתו ית' שעל ידו יכול אדם זה להתקרב להשי"ת, מ"מ על האדם לדעת שבכל דבר יש התערבות טוב ורע, שהוא סוד הבחירה. הרמח"ל אומר אם היה פשוט להכיר את הקב"ה יהיה נהמא דכסופא, ותכלית הבריאה הוא להטיב וברגע שאני נותן לך כל הזמן רק טוב בלי שום עבודה אז וישמן ישורון ויבעט, א"כ הקב"ה הכניס את הקושי שבדבר אבל לא לקחת ממך אלא לתת לך עוד יותר, כי תענוג תמידי אינו תענוג או משום שכר ועונש וכן הלאה, וכדי שלא יהיה נהמא דכסופא עשו את התהליך הזה.

בחירה נקרא רצון לחיות בלי בחירה

בחירה נקרא רצון לחיות בלי שום בחירה, ולחיות איך שהקב"ה רוצה, כל מצוה שאדם עושה הוא מקבל כוח מזה כי רצה הקב"ה לזכות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצוות, התרי"ג מצוות הם עצות להיות דבוק בהקב"ה, וברגע שאדם עושה מצוה בכוונה להגיע להקב"ה מגיע אז לכל המצוות, כי רק אצלינו יש תרי"ג מצוות כי אנחנו בעולם הגשמי וכאן יש לנו מספרים, אבל למעלה אצל הקב"ה שם הכל אחד ואין שם תרי"ג מצוות, ושם אין אני ואתה אלא הכל אחד, וברגע שאדם מקיים בכוונה הרצויה מצוה אחת אזי כאילו קיים את כל המצוות, וברגע שאדם בוחר שאין לו בחירה זה נקרא שהוא בוחר לחיות עם רצון הקב"ה.

אדם שלא חי עם הקב"ה הכוח שהתורה נותן הוא לא מקבל

ומי שלא בוחר ברצון הקב"ה אלא הוא בוחר שהוא עושה כל דבר ולא הקב"ה ח"ו, אני למדתי אני התפללתי ואני עושה ויעשה כל דבר, אז דבר ראשון הוא מנותק מהכלל, וגם את הכוח שהתורה נותן לכל אחד אתה כבר לא מקבל אותו כלל, הפרי הארץ אומר שלא רק שאתה לא מקבל אותו אלא איכה הייתה לזונה קריה נאמנה, וברגע שלוקחים את התורה לתענוגים גשמיים אז שתיים רעות עשה עמי חטא חטאה בכפליים, כי דבר ראשון הקב"ה נתן את התורה כדי שתראה אותו ולא לקחת אותו לדברים שלך, ודבר שני אתה מזלזל בתורה בכזה צורה, וכדי שאדם יפיק את התועלת ויבחר בטוב וימאס ברע, אז רק על ידי התורה וברגע שלומדים אותו כדי להתחבר להקב"ה מקבלים את הכוח לבחור בטוב ולמאוס ברע.

אדם שלא חי את התפילה זה לא יעשה לו שום דבר

אדם שלומד התורה עושה את הפעולה לבד אפילו שאתה לא רוצה כלל. אבל בתפילה אפשר לראות אדם שמכין את עצמו לתפילה ונכנס כדי להתפלל בכוונה הרצויה והולך על מקום קבוע ומגיע בזמן ולא מאחר כלל ומתפלל כמו שצריך אז הוא תפילה אחרת, משא"כ אדם שנכנס לתפילה אבל הוא לא שם והראש שלו מונח בעסקים שלו אז התפילה לא יעשה לך שום דבר ואתה סתם תגיד שם כמה מילים, בתפילה אפשר לראות האם אתה מתחבר להקב"ה או לא.

אדם חושב שחייו קצרים ועריכים לתפוס כמה שיותר מהר

ומי שאין לו דעת, יכול על ידי דבר זה שנתן לו השי"ת במטרה שיתקרב אליו, הקב"ה צמצם את עצמו צמצם אחר צמצם לבוש אחרי לבוש עד שבאנו לעולם הזה והכל בשביל לזכות אותך כדי שתבחר בטוב ותראה את הקב"ה, ובמקום זה נכנסת לעשות כאן חיים היות שחיים קצרים ממילא א"כ צריך לתפוס כמה שיותר מהר, כמו שאומרים קודם נתפוס כמה שיותר ורק אחרי זה נראה הלאה מה עושים, א"כ לא רק שזה לא מקרב אותו אלא הוא מתרחק עוד יותר מהקב"ה, דווקא על ידי אותו הזדמנות שהוא נתן לך כדי לראותו אני הפסדתי את זה, להתרחק ממנו יתברך.

העיקר לא לאבד את האמונה

היה יהודי שאיבד שתי ילדיו באסון מירון, ואמר במשך ימי השבעה: שכל הלילה הקשה שחיפש אותם ולא מצא אותם אמר לעצמו רבש"ע תעזור לי שאני לא יאבד את האמונה. וכמו שאמרנו בלי אמונה שום דבר לא מתחיל, אדם צריך להאמין שהקב"ה יכול לגאול אותו

ושם אותו בכזה מקום מיוחד בשבילך כדי שתמנף משם כל דבר להקב"ה, הקב"ה נותן לך את הכוח לעבור אותו וזה תפור מיוחד בשבילך, ואז יש לאדם ברירה או לעלות כל דבר להקב"ה או שזה יורד אותו הכי למטה שיכול להיות, הפחד הכי גדול של הצדיק אמת הוא לא לשכוח את הקב"ה כלל, וברגע ששוכחים ח"ו אזי העוצמה שיש מהכאב והמרירות שיש לנו אז זה ד' ישמור.

הקב"ה לא עוזר לאדם שלא רוצה עזרה

לכאורה אם אתה אומר שהקב"ה נתן לנו את התורה כדי להתקרב על ידי אליו וזה חלק אלוקי ממעל, א"כ איך יכול להיות לא זכה נעשה לו סם מוות, כמו בהתורה, שבוודאי הוא כבודו יתברך, ואיך יכול להיות שעל ידי זה עצמו אדם יתרחק מהקב"ה, וכל עיקר עבודתו היא התורה, ר' אשר היה מחדד לנו שעיקר הבעיה הוא אדם שלומד תורה אבל בצורה לא נכונה, וזה עצמו גורם לנו את כל הצרות, ואיך יתכן באמת כזה דבר, ואף על פי כן אמרו זכה נעשית לו סם חיים לא זכה נעשית לו סם המוות ח"ו. זכה אפשר לומר רצה הקב"ה לזכות את ישראל, אדם צריך ללמוד תורה באופן שזה יזכך אותו, אבל הקב"ה לא עוזר לאדם שלא מבקש עזרה, חייב להיות הבא לטהר ואז מקבלים טהרה מהקב"ה, אדם שנכנס לבית מרקחת ולא מבקש מה שהוא צריך הוא לא יקבל כלום, נכון שיש שם כל התרופות בעולם אבל חייבים לבקש עזרה ואז מקבלים וזה עוזר באמת.

על ידי הכנה לתפילה ולימוד תורה הקב"ה עוזר לך הלאה

וזה העניין של הכנה לתפילה והכנה ללימוד התורה דהיינו שבזה מבקשים עזרה מהקב"ה ואז הוא עוזר לך. אומרים ביהי רצון לפני הלימוד שלא יאמר על טמא טהור ולא על טהור טמא, ועל איסור היתר ועל היתר איסור. לכאורה איך יכול להיות שאני יגיד כזה דבר, אלא זה עצמו הכנה לפני הלימוד, דוד המלך ע"ה עבר שתי עבירות ואמר אין מתום בבשרי מפני זעמך אין שלום בעצמי מפני חטאתי כי עונותי עברו ראש כמשא כבד יכבדו ממני, והעיקר הוא שלולי ד' עזרתה לי כמעט שכנה דומה נפשי, דהיינו דוד המלך היה במצב של תפילה כל הזמן, א"כ ברגע שאומרים את היהי רצון לפני הלימוד אזי לימוד תורה מזכך ומקרב אותי להקב"ה, וכן ברגע שאומרים לפני התפילה מי אנכי שאזכה זה נקרא הכנה לתפילה ואז באמת על ידי מתקרבים להקב"ה.

אדם שלא חי עם הקב"ה התורה נהיה לו סם המוות

אבל אחד שהוא לא בכיוון הזה אז לא זכה, כי זה אמור להיות זכות בשבילו שהתורה יכול לזכך את עצמו, וברגע שלא זכה אז אותו תורה שאמור לזכך אותך ולהיות זכות בשבילך לוקחים את זה לכיוון של סם המוות. וכמו אחד שצריך לקחת תרופה דבר ראשון הוא צריך לבקש עזרה מהרופא ודבר שני הוא צריך להאמין בזה שזה יעבוד וירפא אותו והוא חייב לשתף פעולה ולתת שזה יעבוד באמת, אבל ברגע שאין שיתוף פעולה אז שום דבר לא יעבוד כלל.

צריכים לחיות את הסכנה ולבקש מהקב"ה תעזור לי

ואם כן, אינו מן הנמנע, וכ"ש שבמדה שמודד לו השי"ת את עצמו כביכול, וכמו אצל התורה שזה הקב"ה בעצמו אם אתה לא ניגש שזה זכות וזה אמור לזכך אותך אז לא רק שזה לא זכות בשבילך וסם החיים אלא שזה סם המוות, אותו דבר הקב"ה מצמצם את עצמו בדיוק

בשבילך אבל גם שם יש לאדם ברירה, או לחיות את הסכנה ולבקש הקב"ה תעזור לי להגיע אליך, או לחשוב שהוא כבר בגן עדן ואז אתה לא עם הקב"ה כלל.

אדם חושב לפעמים שהוא עדיין בעל הבית בזמן שהוא לא

כ"ק אאמו"ר זצ"ל היה מספר שהיה אחד שאשתו רצתה להרביץ לו, והוא ברח ממנה כל הזמן, בסוף הוא רואה שהיא מגיעה עם מקל אז החליט לברוח והתחבא מתחת למיטה, והיא התחיל לצעוק בערל תצא משם, והוא ענה לה כאן אני בעל הבית כמו שכתוב והוא ימשול בה. דהיינו לפעמים אדם נמצא במצב לא טוב והוא חושב שהוא עדיין בעל הבית.

אדם יכול להגיע על ידי הדרך להפקרות

הקב"ה צמצם את עצמו כביכול בדיוק בשבילך אבל יש שם לאדם ברירה האם להתקרב שם להקב"ה או להתרחק שם מהקב"ה, גם אחד ששומע את הדרך זה אותו דבר אפשר להגיע מזה לואני קרבת אלוקים לי טוב, אבל אותו דרך יכול להביא אותך להפקרות, העיקר הוא שיהיה להתענג על ד' אבל זה יהיה בפועל ממש רק כשמישי יגיע אבל אפשר לקיים זאת גם עכשיו ולא צריכים לחכות עד אז, וברגע שאדם חי עכשיו עם הקב"ה הוא כבר במצב של להתענג על ד' והוא לא צריך לחכות לימות המשיח, וברגע שלוקחים אפילו לק אחד לעצמו מקבלים כאלו מכות רצח שד' ישמור, והעיקר לעמוד בפחד כל הזמן לא לשכוח את הקב"ה אפילו לשנייה אחד ג"כ לא, וברגע ששוכחים את הקב"ה אז לא רק שזה לא סם החיים אלא שזה סם המוות.

מבקשים מהקב"ה לא לשכוח לשנייה אחד שד' רוע

שירחק אדרבה ממנו כל זמן שלא זכה לנצח הרע שבקרבן ושדבר ההוא, דהיינו הוא לא חי שיש כאן עירוב טוב ורע ולא חי את מצב של תפילה ינחני במעגלי צדק למען שמו, הרה"ק מוורקא זי"ע אמר ד' רועי לא אחסר מבקשים מהקב"ה שלא יחסר מאתנו אפילו לשנייה אחד שד' רועי שכל דבר זה הקב"ה, וכמו רועה מנהיג את הצאן אותו דבר הקב"ה מנהיג אותנו כל הזמן ולא עוזב אותנו אפילו לשנייה אחד, וברגע שאדם לא עושה את זה אז מפסיד הכל, כי הכל מעורב טוב ורע, כמבואר אצלנו במקום אחר באריכות. כי העיקר הוא לאחד כל דבר ולהכניס את הרע לטוב ג"כ.

הקב"ה כבר מתחבא אלפי שנים ולא מחפשים אותו

איתא בליקוטים: שהבורא ב"ה מתעלם בכל דבר, ומצמצם את עצמו כביכול לכל אדם כפי שמשגת חכמתו יתברך, בכל מקום הקב"ה נמצא שם ואתה מחיה את כולם לית אתר פנוי מיניה, הכלל הוא, כי בכל דבר מתעלם אלקותו יתברך, ומצמצם את עצמו כביכול בדבר ההוא, כי לית אתר פנוי מיניה, ובכל מידה שהשי"ת מודד לו יתקרב דווקא אצלו מתוכה, כי שם זה המקום הכי נוח בשבילך והכי טוב בשבילך ודווקא משם אתה יכול להגיע אליו יתברך. כי שם הוא התעלמות אלקותו יתברך. כידוע הסיפור עם הרה"ק רבי ברוך ממעזיבוז זי"ע כשהיה ילד שיחק מחבואים בביתו של זקינו הבעש"ט הק', ואחרי זמן מה התחיל לבכות, שאל אותו זקינו הק' למה אתה בוכה, ענה רבי ברוך אני כבר מתחבא מעל חצי שעה ואף אחד לא מחפש אותי כלל, התחיל הבעש"ט הק' ג"כ לבכות עמו ביחד ואמר לו: הקב"ה ג"כ כבר מתחבא כמה אלפי שנים ואף אחד לא מחפש אותו כלל.

אדם צריך לחיות את הסכנה שבשנייה אחד הוא יכול לשנות כיוון

וזהו בכל מידה ומידה שהוא מודד לך הוי מודה לו במאוד מאוד וכו', כמאמר הבעל שם טוב נבג"מ ובקשתם משם את ד' אלוקיך – משם דייקא, מבחינה שאתה שם. איפה שאתה נמצא שם דווקא אפשר למצוא את הקב"ה, אפילו שאתה נמצא במקום של חסר אוניס שם יש לך עבודה לעבוד אותו. העיקר לחיות עם הסכנה כל הזמן, אבל שהוא נמצא כל הזמן ואני קרבת אלוקים לי טוב, אבל יש סכנה כי בשנייה אחד אדם עלול לשנות כיוון וללכת למקום אחר לגמרי, כי ברגע שאדם נמצא בהיכל המלך והוא מתחיל לקחת ולעשות דברים שלא צריך אז לא רק שלא יתקרב אלא עוד ירחיקו אותו משם.

כל אחד יש לו נקודה שהוא צריך לגאול משם

וזה העניין של הגלות עד עצם היום הזה, וכמו שאמר הבעש"ט הק' שכל אחד יש לו נקודה שהוא צריך לגאול ולהגיע משם להקב"ה, וברגע שלא מכירים את הקב"ה בנקודה שלך אומר הרמב"ם כל זמן שיש עדיין אחרוני אנשים שעוד לא יצאו ממצרים לא יכול להיות עדיין הגאולה.

שיעור ג'

יום ב' כד' אב

אדם צריך להגיע למידת השתוות

איתא במאור עינים (המשך ד"ה ומקנה רב). דברנו שאדם צריך את האמונה שהקב"ה ברא את העולם להיטיב לברואיו, וכל מה שקורה כאן זה לטובה. לכאורה אני לא מבין זאת, אבל זה שייך לאמונה ולא להבנה כלל, ולא רק זאת אלא הקב"ה מודד לו מה הכי טוב בשבילו, ועל ידי זה אדם יכול להגיע למידת השתוות, ומידת השתוות הוא מאן דאית ביה יראה לית ביה חוסר, ואם חסר לו או שיש לו תמיד הוא יראה את הטוב שבדבר, אם הולך לו טוב הוא לא ייקח זאת לעצמו, ואפילו שלא הולך כמו שהיה רוצה שוב הקב"ה עושה זה הכי טוב בשבילו, והעיקר להיות בהכנעה כל הזמן אבל זה סוג הבנה. ואפילו שכרגע אדם לא נמצא במצב של הבנה אזי צריכים לעשות ואהבת את ד' אלוקיך, ואפילו שאני לא מבין תמשיך הלאה לאהוב אותו, כי מה שהוא עושה זה אמת והוא מודד זאת לכל אחד לפי המצב שלו, העיקר שהקב"ה צריך מהאדם את האימון שיאמינו בו, וזה נקרא ואהבת את ד' אלוקיך.

העיקר להמליך את הקב"ה איפה שאתה נמצא

הבעש"ט הק' אמר הלואי שנאהב את הצדיק הכי גדול בעולם כמו שהקב"ה אוהב את הרשע הכי גרוע בעולם. ולא משנה איפה הוא נמצא ומי הוא בכלל ברגע שהוא קולט את המסר של שובו בנים שובבים וכל מה שהקב"ה עושה הוא הכי טוב בשבילו ולא משנה איפה הוא נמצא, והעיקר להמליך את הקב"ה איפה שאתה נמצא גם שם ידך תנחני, ובשביל זה הוא ברא את העולם כי כל פעל ד' למענהו, והקב"ה עשה כל דבר כדי שיתרבה כבודו, ואז במקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד בו, מבטן שאול שועתי אליך גם שם ידך תנחני.

אדם שחי עם הקב"ה משפיע לאחרים ויכול לעזור להם

ועל ידי שאדם חי ככה אז הוא משפיע זאת לאחרים והוא יכול לעזור לאחרים, וברגע שאדם חי ככה אזי משם יתפרדו כל פועלי און ואז אין לקליפה שום אחיזה כלל, כל הקליפה הוא אחד שחי באשמות וחי בייאוש וחי בעצבות וזה גאוה שאדם חושב אני יראה לך מי אני בכלל, וברגע שאני מקבל את כל אחד כמו שהוא בזה אני עוזר לו לקבל את עצמו כמו שהוא.

אין מציאות אדם שיש לו מציאות חיות עצמיות

דהיינו אפילו דברים שזה לא מסתדר לך אין מציאות שיש לו חיות עצמיות אלא יש לו חיות מאת הקב"ה, וברגע שאדם חושב ככה אז משם יתפרדו כל פועלי און ואז דברים משתנים לגמרי, הסיבות משתנות אדם משתנה וכל הסביבה שלו משתנה, וזה נקרא מידת השתוות. אבל אדם בהתחלה צריך להיכנס למדריגה גדולה מאוד, וכמו שאומרים אפילו שאין משקה צריכים לדבר ממשקה, תמיד צריכים לדבר מושגים ולאן צריכים לחתור כאן.

צריכים לדעת שהקב"ה נותן לך את זה ואת הכוח לעבור את זה

וכמו שדרשו חכמי המשנה ז"ל ואהבת את ד' וגו' בכל מאודך, בכל לבבך אומר רש"י שזה בשני יצהרך. דבר אחר שלא יהא לבך חלוק על המקום. בכל נפשך אפילו נוטל את נפשך. ובכל מאודך אפילו נוטל את ממונך. דבר אחר בכל מדה ומדה שמוודך לך הוי מודה לו במאוד מאוד. לכאורה מה רש"י מוסיף כאן בדבר אחר, אלא אדם צריך לתת פעמיים הכנעה, דבר ראשון שהקב"ה נותן לך את זה ודבר שני שהוא נותן לך כוח לעבור את זה, ועושה זאת כדי למנף אותך למקום עוד יותר גבוה, הוא נותן לך את זה כדי למנף אותך וגם הוא נותן לך את זה לפי הכוח שלך ומוודך אותך לפני זה אם אתה יכול לעמוד בזה.

במוחין אין הגבלה ובמידות יש הגבלה

כתוב שהקב"ה ברא את העולם עם מידות, דהיינו בהתחלה היה מוחין ואח"כ יש את המידות, מוחין זה דבר רחב מאוד אדם יכול לחשוב ולטייל בכל העולם כולו כבר היית וכבר חזרת וכבר ראית, אבל למעשה הקב"ה מודד לך את זה והוא לא נותן לך משהו אם אתה לא יכול לעשות אותו, לשאת את זה נקרא שזה לא יכול לקרב אותך להקב"ה, הייאוש מתחיל כי אדם יודע שבמוחין הוא יכול הוא יכול לחשוב על מה שהוא רוצה והוא יכול לראות כל דבר והוא יכול לכתוב כל דבר, אבל למעשה הקב"ה לא ייתן לך לעשות אם אתה לא יכול לעמוד בזה כלל, ואם הוא כן נתן לך אותו אזי הוא נותן לך גם את הכוח לעמוד שם בשביל שגם ידך תנחני ובשביל מבטן שאול שועתי אליך, וברגע שאדם חי ככה הוא לא נשבר כשזה מופיע לו הדברים הללו שלא היה רוצה שזה יגיע, או שהוא רוצה והקב"ה לא רוצה שתהיה שם, וברגע שאדם חי ככה הוא שומע את הסיבות ומקיים מצות ואהבת.

הקב"ה שומר שלא יישרף קיסם אחד מיותר

שנודע, כי לכך נקרא המדות בלשון מדות, שהוא לשון של מדידה דהיינו הקב"ה עומד ומודד אותך בדיוק בשבילך, וכמו שאמרנו שהרה"ק מקאברין ז"ע עמד פעם ליד אש גדולה והתבונן איך שמכבה אש מכבים את האש הגדולה. ושאלו אותו למה אתה עומד שם ועל מה אתה מסתכל, וענה שאני עומד ורואה איך שעומדים מלאכים שרפים ושומרים שלא יישרף אפילו קיסם אחד מיותר. דהיינו מה שאדם יכול הוא לטובתו.

הקב"ה לא ייתן לך משהו שאתה לא יכול לשאת אותו

שהוא יתברך מצמצם את עצמו, בחכמה בגבורה ובעושר, ומוודך אלקותו יתברך כביכול אל העולם בכלל, וכאן החידוש של הבעש"ט הק' שיש גם השגחה פרטית ממש, או בפרט אל האדם כפי שכלו וטבעו, הקב"ה לא ייתן לך משהו אם אין לך את השכל להבין זאת, והוא לא ייתן לך משהו אם הטבע שלך לא יכול לשאת אותו כלל, ואם הוא כן נתן לך זאת אזי סימן שיש לך גם השכל וגם הטבע לזה, המושג לו יתברך רק הוא יכול להשיג זאת, אנחנו לא יכולים להשיג מה שהוא משיג, כי הקב"ה אינו גוף ואינו משיגי גוף, אבל אנחנו צריכים להאמין שזה הדרך שצריך ונקל לו כך.

תכלית הידיעה הוא לדעת שאני מוגבל ולא יודע

לפעמים יש לאדם ספק האם זה לטובה או לא, אבל ככה זה הדרך כי עמלק זה ספק והוא מכניס לנו ספיקות בכל דבר, כי בכל דבר יש לנו טוב ורע זה לעומת זה עשה אלוקים, וזה

שיש לאדם משיכה לרע הוא כי זה לעומת זה עשה אלוקים וגם תענוג תמידי אינו תענוג או שכר ועונש או בחירה, והעיקר בכל זה להפעיל את הדעת, דעת לא נקרא להבין אלא להתחבר להקב"ה בכל דבר, כי תכלית הידיעה שהקב"ה נותן לך הוא להפעיל את הדעת ולדעת שזה מוגבל ואני יכול להחליט דבר אחד שהוא נותן לנו את זה ונותן לי את הכוח לעבור את זה והוא רוצה למנף אותי למקום שלא הייתי יכול להגיע בלי זה, וברגע שאדם לוקח כזה דעת ואמונה אז משם יתפרדו כל פועלי און.

ברגע שאין דעת הולכים אחרי הרע מיד

וברגע שאין לאדם את הדעת הזה אז הרע ימשוך אותו מיד לכיוון שלו, ובלי דעת והתבוננות ואמונה אין שום סיבה למה שלא יגיע לרע. משהו שאל אותי אולי צריכים להפסיק ללמוד תורה, כי כבר אמרנו אתמול שגם בתורה יש סם חיים וסם מוות אי"כ אולי יותר טוב שלא נתחיל כלל, אבל עניתי לו אולי תפסיק לעבור במעבר חצייה כי היום רוב התאונות של הולכי רגל זה במעבר חצייה. ואז הוא שואל אותי בחזרה אי"כ מה אני כן צריך לעשות, אלא אדם צריך למנף את התורה כי הם חיינו ואורך ימינו, כי לא שלחו אותנו רק להתגונן בפני עצמינו, אלא שלחו אותנו לכאן כדי להתקרב אליו יתברך ולהעלות את החומר לצורה, שלחו אותנו לכאן כדי יכירו וידעו כל יושבי תבל, שלחו אותנו לכאן לראות שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה, מי ברא את הגשמיות הזה.

צריכים להפעיל את הדעת ולדעת מה נכון לעשות

על ידי התורה אדם יכול להגיע להקב"ה ולהתקרב אליו יתברך, אבל צריכים לדעת איך להשתמש עם זה, אדם יכול לקחת תרופה כדי להתרפאות והוא יכול למות מזה ג"כ, והעיקר להפעיל את הדעת ולדעת מה נכון לעשות. ר' אשר אמר אדם שעושה שטויות הסיבה לכך הוא כי הקב"ה לקח לו לאותו דקה את הדעת שלו. **ומודד אלקותו יתברך כביכול אל העולם בכלל**, הקב"ה נותן לכל אחד את הכוחות שלו ולכל עם ועם את הכוחות שלו, ואפשר לראות את זה שאין מדינה אחד שדומה לשני כל אחד עם הכוחות שלו, וכאן בארץ ישראל שיש כאן עשר קדושות אז כל מקום וכל עיר הוא משהו אחר לגמרי ואין אחד שדומה לשני.

כל אחד מקבל באופן פרטי את הכוחות לעבוד את הקב"ה

או בפרט אל האדם כפי שכלו וטבעו, המושג לו יתברך כל אחד מקבל באופן פרטי את הכוחות להכיר את הקב"ה שצריך ונקל לו. ואדם שחי ככה אז נקל לו להגיע להקב"ה. **וכל מה שבא על האדם, הכל הוא לטובתו**, לכאורה הרי אני לא רואה איזה טובה יש לי כאן, אלא זה עצמו שהקב"ה מלך מלכי המלכים מתעסק איתך באופן אישי, ואלוקי נשמה שנתתי בי טהורה היא אתה בראתה אתה יצרתה אתה נפחתה בי ואתה משמרה בקרבי, והקב"ה עושה לי כל צרכי וזוקף כפופים, זה עצמו מביא את אהבה הכי גדולה להקב"ה, **שאין לך טובה גדולה מזו, שהוא יתברך מצמצם אליו ולא רק שהוא נותן לך אלא הוא הולך איתך לכל מקום בעולם, בכל מה שיותר נקל לו** מה שהכי נקל לך ומה שהכי נוח לך ומה שהכי מתאים לך **לדבק את עצמו אליו יתברך.** וזה עצמו בחינת הטוב שבו.

ברגע שהעיניו מגיע מהקב"ה זה הכי טוב לי

ר' אשר אמר טוב לי כי עניתי למען אלמד חוקיך, ברגע שאני יודע שאתה נותן לי את העינוי זה עצמו עושה לי טוב מאוד. וזה למען אלמד חוקיך כי אתה עוזר לי להגיע אליך, בלי להבין

ובלי להשיג רק עם אמונה לבד שזה אתה אני רגוע. ילד שנוסע עם אימו בכל העולם, ושואלים אותו האם הייתי בלונדון בארה"ב ובעוד מקומות, עונה הילד אני לא יודע תמיד הלכתי והייתי בחיק אימו. אומרים שהיה אחד שהלך בדרך ותמיד ראה עוד פסיעות לידו, אבל ברגע הקשה פתאום ראה שהשני נעלם, והוא אמר להקב"ה אני יודע שזה היה אתה והלכת איתי כל הזמן אבל למה ברגעים קשים נעלמת, ענה הקב"ה כי אז הרמתי אותך על הכתפיים שלי. דהיינו אז הייתי צריך לעשות משהו מעל הטבע כדי להיות איתך.

אדם צריך להחליט מה הוא רוצה מהתפילה

וברגע שאדם חושב ככה אז הוא מגיע לאהבת את ד' אלוהים. ובשביל זה שלחו אותנו לכאן לעולם הזה. וזה נקרא לאהוב את הקב"ה בכל מאודך. ולא משנה באיזה מצב אנחנו נמצאים הן בטוב והן ח"ו ברע אדם צריך לאהוב את הקב"ה תמיד כל הזמן. **וזהו ואהבת את ד' וגו' בכל מאודך, בכל מדה ומדה שמודד את עצמו לך**, עוד לפני שאתה בכלל מתחיל את היום הקב"ה כבר מדד לך את כל היום עד הסוף, וזה הנקודה למה אדם צריך להתפלל, כי אז אדם מקבל את החיבור לאין סוף ונמצא עם הקב"ה כל הזמן. אבל השאלה מה אתה רוצה, העיקר שאדם ירצה לקבל מהתפילה משהו, אבל אדם שלא רוצה לקבל מהתפילה שום דבר ורוצה רק כוחי ועוצם ידי, אז נכנס לשם רק כדי לשמוע מה חדש ומה קרה ומה היה, וזה בשבילו מפגש חברים וזה גם טוב.

אדם צריך להיות עסוק בתפילה רק עם הקב"ה

אבל להגיע לכוח אדיר שיש שם ולמנף את האוצרות הגדול אז תחפשנה כמטמונים כזהב תחפשנה, אדם שמחפש עכשיו כסף וזהב אין לו זמן לאף אחד ולא נותן לאף אחד שיפריע לו, אותו דבר אדם שנכנס לתפילה הוא צריך לדעת מה הוא מחפש שם ולהיות עסוק רק עם הקב"ה לבד. אדם צריך לדעת שהקב"ה מדד את עצמו בשבילך מיוחד, וזה **הוי מודה לו במאוד מאוד**. דהיינו דבר ראשון שהוא נתן לך אותו ודבר שני שהוא נותן לך את הכוח לעמוד שם, **כי בוודאי הכל לטובתך כאמור**. וכמו שאמרנו כל פעל ד' למענהו, הקב"ה נותן לך את הכוח ואת המוח לך ולכל הסביבה ולכל מקום שאתה רק נמצא, ואם אתה שם זה הכי טוב שיכול להיות בשבילך.

לא משנה באיזה מצב תמיד צריכים ללכת עם הקב"ה

וא"כ, ברגע שאדם חי שכל דבר הקב"ה עושה, והקב"ה מדד לך מה טוב בשבילך, ויודה להשי"ת ויאהבנו על כל מדה ומדה שמודד עמו, אז **יכול לבוא למידת ההשתוות על ידי זה**, ולא משנה באיזה מצב אתה נמצא תמיד צריכים ללכת עם הקב"ה. **שהוא מדריגה גדולה**. אך העיקר הוא, האמונה הגמורה באמת גמור על זה.

עבודת האדם הוא להגיע למידת השתוות

איתא בצוואת הריב"ש: **שויתי ד' לנגדי תמיד, שויתי לשון השתוות, בכל דבר המאורע הכל שווה אצלו, בין בענין שמשבחים בני אדם אותו, או מבזין אותו, ר' אשר עבר הרבה ביזיונות בחיים**. פעם אחד כשקרה כזה דבר שאלו אותו למה הרב לא הולך למחות על זה, ענה ר' אשר מה אני יעשה הרי זה אמת לאמיתו. אפילו שלא עשיתי זאת בפועל אבל בכוח יכולתי לעשותו, **וכן בכל שאר דברים**.

וכן במאכלים צריך להיות מידת השתוות

וכן בכל המאכלות, זה כן הגיע בזמן או שלא היום זה טוב מחר זה שרוף או לפעמים אין מספיק אוכל כלל, **בין שאוכל מעדנים, בין שאוכל שאר דברים**, אני זוכר אצל מוח"ז **מביאלה זצ"ל** ששבת אחד הקומפט היה מקולקל, אבל הוא אכל מזה כאילו שזה טוב, ואחרי כל סעודה אמר בבית שזה היה מאוד טעים. ולמעשה רק ביום ראשון שמו לב שזה לא היה טוב. וכן ראיתי אצל ר' אשר שהיה לפניו תמיד קערה עם פירות רקובים, וכל מי שנכנס היה מכבד אותו לאכול והיה אומר שזה טעים ומתוק. אבל זה נקרא מידת השתוות.

אין דבר בעולם שהוא כולו טוב

הכל ישוה בעינינו. כיון שהוסר היצר הרע ממנו מכל וכל. בכל דבר אפשר להסתכל על זה בנקודה טובה או רעה, אין דבר בעולם שהוא כולו טוב רק הקב"ה הוא כולו טוב, ואין דבר בעולם שהוא כולו רע, אלא בכל דבר מעורב בו טוב ורע, ואם זה חי וקיים חייב להיות שם נקודה טובה, וכמו שהנשמה לא יכול בלי גוף והוא משמש ככיסא לנשמה אותו דבר הרע הוא כיסא לטוב, וברגע שחיים שזה רק מרכבה אז גם הרע נהפך לטוב.

איפה שהבעל הבית לוקח אותי אני נוסע

וכל דבר שאירע יאמר, הלא זה הוא מאתו ית', ואם הקב"ה הביא זאת זה הכי טוב בשבילי, **ואם בעיניו הגון וכו' וכל כוונתו לשם שמים, אבל מצד עצמו אין חילוק,** וזה נקרא מרכבה איפה שהבעל הבית לוקח אותי אני נוסע ביחד. **וזה מדרגה גדולה מאוד. וכל האדם צריך לעבוד השי"ת בכל כוחו,** ואם אתה לא יכול לעמוד שם הקב"ה לא היה מביא לך זאת, ואם הוא נתן לך זאת סימן שזה כוחו, **שהכל הוא צורך,** וכל מה שעובר עליך הוא צורך, **מפני שהשי"ת רוצה שיעבדו אותו בכל האופנים.**

הקב"ה רוצה שגם שם ידך תנחני

לכאורה למה אנחנו צריכים את כל הכאב ראש הזה, תן לנו לעבוד את הקב"ה בשקט ובנחת, תן לנו לנסוע לטיולים ושיהיה אוכל בזמן ושהכל ידפוק כמו שעון שוויצרי. אבל הקב"ה רוצה שגם שם ידך תנחני, וגם בתוהו ובוהו נכון שזה חושך בשבילך אבל ויאמר יהודי חייב לומר יהי אור, וברגע שאדם שומע שזה אלוקים שזה מי אלה וברגע שאדם שואל שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה ואדם ששומע שם מי שזה חמישים שערי בינה שזה ביטול הכנעה ושפלות ואמונה, בזה אנחנו מקיימים את תכלית בריאת העולם.

הקב"ה רוצה שיעבדוהו בכל האופנים

והכוונה, כי לפעמים אדם הולך ומדבר עם בני אדם, ואז אינו יכול ללמוד, וצריך להיות דבוק בהשי"ת, וליחד יחודים, ולמעשה מפריעים לו כל הזמן. וכן כשהאדם הולך בדרך, ואינו יכול להתפלל וללמוד כדרכו, וצריך לעבוד איתו באופנים אחרים, אל יצער את עצמו בזה, אסור להיות עצבני ואסור להיכנס לייאוש, כי השי"ת רוצה שיעבדוהו בכל האופנים, כידוע הבעש"ט הק' רצה לנסוע לארץ ישראל, ובדרך איבד את כל המוחין שלו, ולמעשה עבד הקב"ה אז רק באל"ף ביי"ת. הקב"ה רוצה שנעבוד אותו בכל האופנים, ר' אשר אמר לך דומיה תהילה, לפעמים השבח הכי גדול להקב"ה זה דומיה, זה עצמו שאתה שותק ומסכים אפילו שזה לא הולך בדיוק כמו שאתה הייתי רוצה שיהיה.

המדד אם אתה הולך עם הקב"ה או לא, הוא בשעת לחץ

כ"ק אמו"ר זצ"ל היה אומר שנבוכדנאצר עשה תהילים בדיוק כמו זה של דוד המלך ע"ה, ואז הגיע מלאך וסטרו על פיו ואז הפסיק לחבר הלאה וסגר אותו. אלא ההסבר הוא מתי שנוח לך ואז לשבת ולהגיד ב"ה ולחבר ספר תהילים זה כלום וזה רק מס שפתיים, ואיך אפשר למדוד אותך האם אתה הולך עם הקב"ה או לא, זה רק בשעת לחץ או כשאתה פוגש אנשים שהם לא מסתדרים איתך אז אפשר למדוד אותך האם אתה חי עם הקב"ה או לא. והעיקר למנף להקב"ה כל מצב אפילו מצבים קשים ג"כ.

העיקר ללכת עם הקב"ה עד הסוף

כי השי"ת רוצה שיעבדוהו בכל האופנים, פעמים באופן זה ופעמים באופן זה, לכך הזדמן לפניו לילך לדרך, או לדבר עם בני אדם, בכדי לעבוד אותו באופן הזה. הכל הקב"ה עושה בשבילך מיוחד. כלל גדול, גול על ד' מעשיך ויכונו מחשבותיך, שכל דבר שיזדמן יחשוב שהוא מאתו ית', ויראה שיבקש מהש"י. וצריכים לבקש מזמור לדוד ד' רועי לא אחסר, שאני לא יפספס שהקב"ה אתה הרועי ולא אחסר.

העיקר לא לשכוח את הקב"ה אפילו לשנייה אחד

שיזמין לו תמיד מה שהשי"ת יודע שהוא לטובתו, והעיקר לא לשכוח לשנייה אחד שיש הקב"ה בעולם, וכמו הרועה שהצאן לא יכולים לדאוג לעצמם וסומכים לגמרי על הרועה, אותו דבר צריכים לסמוך לגמרי על הקב"ה. ולא מה שנראה לבני אדם ע"פ שכלו, כי אפשר מה שבעינינו טוב הוא רע לו, אתה חושב שזה טוב אבל בעצם זה רע לך, רק ישליך הכל כל עניינו וצרכיו עליו יתברך.

אדם שחושב על עצמו הקב"ה דופק לו בגב

איתא בפרי הארץ (מכתב כב'). תשובה כללית לידידי נפשי, בעסק התורה והעבודה אשר רבים צועקים על המחשבות זרות ואי אפשר ללמוד בגלל זה, ולא רק מפריעים חיצוניים אלא שהם מפריעים פנימיים. העיקר הוא לדעת שהקב"ה שלח את זה כי אתה חשבת שאתה גדול ומספיק חזק אז הקב"ה מגרד לך בגב ופתאום נכנס לך מחשבה, ואז אדם אומר לעצמו מה קורה כאן מאיפה זה נכנס לי לכאן באמצע התפילה, אלא הקב"ה רוצה לעשות לך קטן והוא רוצה שתחיה אותו ביחד ואז גם תהיה שמח אתו, וברגע שזה גדלות אין שם שמחה כלל, והתהוות הסיבה הוא הגדלות שבהם שאינם שמחים בעבודתם, ולא די להם אפילו מה שיש לך זה לא מספיק לך אלא כי אם גדולות ונפלאות מהם, הייתי רוצה יותר מהשני.

אפילו נגד הזבוב הקטן אדם לא יכול

אבל האמת בוא ונראה אם אתה יכול, כי נגד הזבוב הקטן אתה לא יכול כי יצר הרע דומה לזבוב ואיתו אתה לא מסתדר ובמה אתה גדול כלל, אם ד' לא ישמור עיר שווא שקד שומר, יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום ואלמלא הקב"ה עוזרו אינו יכול לו, הקב"ה עוזר לך בזה שיש לך יצר הרע גדול כדי שתראה שאתה חייב עזר אלוהי.

מה שמחה עושה אף מצוה לא עושה

כי הנה כלל גדול בתורה להיות שמח בחלקו לא רק בגשמיות אלא גם ברוחניות גם בעסק התורה ועבודה אם מעט ואם הרבה ויהנה ממנו. צדיקים היו אומרים ששמחה זה לא מצוה ועצבות זה לא עבירה, אבל מה ששמחה יכול לעשות אף מצוה אינו יכול לעשות ומה שעצבות יכול לעשות אף עבירה אינו יכול לעשות. כל שמחה אפילו שטות ואפילו שזה לא אמת ורק דמיון נוגע לקדושה כי זה אמת לאמיתו, כל עצבות אפילו שזה אמת וישות ואתה צודק אבל זה נוגע בסטרא אחרא. עבודת האדם לראות בכל דבר את קשר בורא, ואפילו שאני לא מבין שום דבר על ידי אמונה אפשר להגיע לזה.

אדם שאינו שמח בעבודתו הקב"ה שולח לו מחשבות זרות

משא"כ אם אינו נהנה ושמח והנפש רוצה להנות מתאוה תאוה, אם הקב"ה רואה שאדם רוצה תאוות אז מיד הוא ישלח לו תאוות, ואז הוא מרגיש שפתאום מתעורר אצלו תאוות, וכן המחשבות זרות שיש לאדם כל הזמן, הוא מפני שאינו שמח בעבודתו, ואינו רוצה בשמחה של מצוה, אז ורוצה בגדולות ונפלאות ממנו דוחים אותו למחשבת חוץ. כמו אדם שנכנס למקום שלא ראוי אזי מיד זורקים אותו החוצה, אותו דבר עם מחשבות שיש לאדם, שכל מחשבה ומחשבה היכל ד' המה, אי אפשר להיכנס להיכל המלך רק אם מקבלים רשות ממנו, ואם נכנסים פעם אחד איפה שאסור יותר אתה לא יכול להיכנס לכאן כלל, וכבר יופיע על המסכים שאתה לא יכול להיכנס כלל לבית המלך ולא רק איפה שאסור להיכנס, ומי שרוצה לכנוס במקום שאינו ראוי דוחין אותו לחוץ.

אדם שחזי עם הקב"ה זה מביא לו שמחה

הנה אהובי הלא ידע אינש בנפשיה אדם יודע טוב ומצוין למה יחפצו בגדולות, ובמה זכה בהם, ולמה זה מגיע לו כלל, ואפילו שיש לך בארגז שלך מאמר חז"ל ודאי מהראוי לומר מתי אגיע למעשה אבותי, נכון צריכים השתוקקות לזה ומוטיבציה לזה ותפילה אפ"ה יהיה שמח מאוד בעסק עבודתו של עכשיו, תמיד תחיה עם מה שהקב"ה נותן לך עכשיו, וברגע שהקב"ה רואה שאתה חי אחד אתו ואתה לא לוקח לעצמך שום דבר, וברגע שאדם יודע שמה שיש לו הוא לא שלו אלא של הקב"ה, והקב"ה מודד את זה ברגע שהמצוי הוא לא כפי הרצוי ואז אתה חי שלית אתר פנוי מיניה, זה מביא לאדם שמחה כי אז הוא חי כגמל עלי אמו, ובשמחה של מצוה זו יזכה לגדולה ממנה.

כל רעבון הוא סיבה להגיע להקב"ה

הקב"ה נותן לאדם כל מיני דברים והכל בשביל סיבה, מנקה שעובד בבית המלך ברגע שגומר לנקות את הסלון אומרים לו תיכנס לבית הכיסא לנקות, ואפילו שהוא לא רוצה לא שואלים אותו, אותו דבר רעבים גם צמאים אבל העיקר הוא נפשם בהם תתעטף, כל רעבון הוא סיבה להגיע להקב"ה והכל תפקיד למלא רצונו יתברך, כי הם חיינו ואורך ימינו ובהם נהגה יומם ולילה הקב"ה מנהל כאן את העולם אבל השאלה האם אתה מחליט או שהוא מחליט.

אדם עריך להיות עבד ד' ולא עבד לעבדים

אדם חושב שהוא או הכל או כלום, אבל המציאות הוא שאין כזה דבר אלא הוא הכל ואתה כלום, והוא יתן לי כמה שהוא יבין שדרכו אני עדיין יראה שזה הקב"ה, וברגע שאני מפסיק

לראות הוא יפסיק לתת לי כלום, אבל יש כאלו שיגידו אתה לא רוצה לתת לי אז לא, אבל העסק לא עובד ככה, אדם הוא מצד אחד עבד ד' שהוא צריך לעשות כל דבר להקב"ה בלי שאלות, ומצד שני הוא בן המלך והוא צריך לדעת ולהאמין שכל דבר זה לטובתו, ואת הכוח לראות את הטוב בכל דבר זה יש רק ליהודים גוי לא רואה את הטוב שבדבר.

על ידי שמחה של מצוה של מצוה זוכים לכל דבר

ובשמחה של מצוה זו יזכה לגדולה ממנה. האר"י הק' אמר שהוא זכה לכל המדרגות שלו על ידי שמחה של מצוה. ואם יאמר הי תורה והי מצוה שאין לו כלום. זה אינו, והלא פושעי ישראל מלאים מצוות כרמון, ועכ"ז קוראים להם פושעי ישראל, למה, כי הם לוקחים זאת לעצמם ואז אינם שמחים, וכמה שיש לו הוא רוצה עוד והוא תמיד בקנאה תאוה וכבוד, אבל אינו שמח ונהנה ממנו.

מרוויחים שיחוש מעשהו

משא"כ כשישמח במעשיו יהי כבוד ד' לעולם, ברגע שאדם שמח בכל דבר שנותנים לו, וזה לא משנה האם זה טוב או לא, ולא משנה האם זה בדיוק כמו שהיה רוצה שיהיה או לא, יש כאלו שאומרים אם אתה לא רוצה לעזור לי אל תכוון אלי, אבל העיקר כשזה לא הולך לך אז הקב"ה רוצה שתמנף את זה להקב"ה ולדעת שלית אתר פנוי מיניה. והנה יש לאלוקא מלין בעסק זה, תורה וחכמה עד אין חקר, אבל כללא דמילתא האמונה, ומה האדם מרוויח מכל זה, והמאמין יחוש מעשהו. אדם מרוויח שמעתה כבר לא יהיה לו כ"כ כבוד כל דבר, אדם קם בבוקר ויש לו לפעמים כבודות על מה שהוא צריך לעשות ולא רוצה לעשות את זה ולפעמים אדם חושב או וי מה מחכה לי באותו יום, וברגע שאדם חי שזה הקב"ה והוא ממנף אותי, ודווקא בתוהו ובוהו שם ויאמר אלוקים יהי אור, העיקר שיגיד אלוקים שזה מי ברא אלה, ואז יהיה אור ויחוש מעשהו, ומאז הוא יהיה יותר קליל.

נאמן נקרא שהוא עובד בשביל אינטרס של המעביד ולא של עצמו

אדם חושב בזה שיש לו כסף בבנק בזה הוא שמת, אבל האמת הוא שאדם צריך לדעת שהוא כאן בשביל הקב"ה וברגע שאדם לוקח משהו לעצמו מיד ירד מהדרך, היה עובד שהיה לו בחנות שתי שקיות אחד בשביל הזבל והשני הוריד לעצמו קצת מכל דבר, ולא צריכים להגיד שאחרי זמן מה הוא עזב את המקום שם, דהיינו אנחנו לא לוקחים שום דבר לעצמינו אנחנו רק בשביל הקב"ה. הקב"ה ברא את העולם והוא רוצה למנף אותך עם מיליארדים, ברגע שאדם מקבל עובד ואתה רואה שהוא נאמן מיד אתה שומר עליו, נאמן נקרא שהוא עובד בשביל אינטרס של המעביד ולא של עצמו, אנחנו עובדי ד' עבדי הם ולא עבדים לעבדים, אדם שעובד בשביל הכסף הוא עבד לעבד, ואם אתה נאמן להקב"ה אז הוא ייתן לך הרבה יותר מזה.

שיעור ד'

יום ג' כה' אב

כשחיים פנימיות אזי יש לנו הגאולה

איתא במאור עינים (המשך ד"ה ומקנה רב). אדם צריך להעלות על המודעות שלו שאנחנו נמצאים בצמצום ושם יש טוב ורע, אין כזה דבר כולו טוב או כולו רע בכל דבר יש עירוב טוב ורע ביחד, רק השאלה על מה אנחנו מתמקדים וזה הגאולה, קרבה אל נפשי גאלה, הגאולה יכול להיות רק בפנימיות כי שם תמיד רואים רק את הטוב ובחיצוניות שם רואים רק את הרע ולא את הטוב, חיצוניות נקרא בהבנה שלך ואפילו שאתה רואה טוב לא חייב להיות שזה אמת, כי החיצוניות מודד לעצמו מה טוב לו ומה רע לו, יכול להיות שזה טוב לך ורע לו ויכול להיות שזה רע לך וטוב לו, אבל בפנימיות שם זה כולו אמת, אמת ושקר לא משתנים אף פעם, משא"כ טוב ורע משתנה לפי כל אחד מה שהוא אז, מה שטוב לי היום זה רע בשבילי מחר, ומה שרע בשבילי היום טוב לי מחר, אמת היום זה אמת ומחר יהיה כן ותמיד יהיה אותו דבר. שקר תמיד היה שקר ותמיד יהיה שקר וזה שקר תמיד.

הרע יכול להרחיק אותך מהקב"ה

א"כ עבודת האדם הוא לדעת שאין רע או טוב, אלא תלוי בהסתכלות שלך על כל דבר, אדם שחי חיצוניות אז הוא עסוק בטוב ורע, אבל האמת כי מאתו לא תצא הרעות ואצל הקב"ה יש רק אמת ושקר אין שם טוב ורע, אדם צריך לדעת שבכל דבר יש שם אמת ושקר טוב ורע ועבודה שלנו הוא קרבה אל נפשי גאלה, אדם צריך לדעת שהרע יכול להרחיק אותו מהקב"ה, הח"ח אמר שהעולם הוא כמו סולם או שהוא יורד בו או שהוא עולה בו, כל פעולה שאתה עושה יש לך בחירה האם לראות בו טוב או רע, אדם שחי חיצוניות אז מאיליו נמשך אל החיצוניים ועבודת האדם הוא לראות את הטוב בכל דבר וזה ע"י שאני חי עם הפנימיות בכל דבר.

גם בתורה יש סם מוות

ולא רק בעולם הזה זה ככה, אלא גם בתורה זה כן, זכה נעשה לו סם חיים לא זכה נעשה לו סם המוות, ואפילו שהתורה הוא הקב"ה בעצמו, אבל כדי שיהא קיום העולם עשה צמצום אחרי צמצום וממילא ברא ג"כ את הרע וממילא יכול להיות לך סם המוות, ואז או שאדם מעלה את העולם הזה אתו ביחד או שהוא יורד עוד יותר למטה עם העולם הזה, אדם שחי חיצוניות זה מוריד אותך עוד יותר למטה, או שאתה חי פנימיות ואז משם יתפרדו כל פועלי און, ואז לא רק שזה מעלה אותך אלא החומרי שלך נהיה הרבה יותר רוחני, דהיינו שגם החומרי כבר מסכים להיות עם הקב"ה, דהיינו המלאך הרע יענה בעל כרחך אמן, דהיינו עיקר עבודה שלנו הוא לא רק להעלות אותנו אלא להעלות את כל החומרי אליו יתברך.

אדם שמכניע את היצר כאן מכניע אותו גם למעלה

ומה אדם מרוויח מזה, אלא ברגע שאדם מכניע את היצר כאן למטה מכניע אותם גם שם, כי גם למעלה יש אמת ושקר טוב ורע ובזה השקר נכנע לאמת ומלאך הרע יהיה חייב לענות אמן בעל כרחו, ואז על ידי יהיה לאדם הרבה השפעות טובות. אבל אדם צריך לדעת אפילו שיש לו רע הקב"ה מודד לך בדיוק כמה יהיה לך, והוא לא נותן לך יותר מהטוב שיש לך, והבחירה

של האדם הוא לחיות עם הפנימיות שזה האור, ואז מעט מן האור אפילו שזה מעט דוחה הרבה מן החושך אפילו שהחושך הוא כזה רעשן ועשה מעצמו עסק גדול מאוד.

התפקיד של השפחה הוא לשרת הגברתה

או שאתה הולך עם החושך ואז אתה בבעיה כי אז יהיה חושך עם חושך, כי גם החפץ שאתה מתעסק בו הוא חושך, וגם התורה נכון שזה אור אבל יש בו קצת חושך ג"כ, וגם אדם בעצמו יש לו חלק טוב ורע, הטוב הולך לטוב והרע להרע, וברגע שאדם חי בכל דבר עם הפנימיות אז הוא מיד נמשך לפנימיות בכל דבר, ואז הוא הופך את הרע לטוב ואת הסם המוות לחיים, וברגע שהוא חי רק חיצונית אז הוא מגביר את החיצונית בכל דבר ואז לא רק שהרע לא נהיה טוב אלא הטוב נהיה רע והרע כובש אותו לגמרי, התפקיד של שפחה זה לשרת את הגברתה, וברגע שהשפחה נהיה גברתה והגברתה נהיה שפחה אז המצב נהיה הכי גרוע שיכול להיות, אדם שחי עם הקב"ה אז השכינה שולטת בעולם הזה, וברגע שלא חיים עם הקב"ה אז מגבירים את הגוף על הנפש ואז הגברתה עובדת אצל השפחה שזה גרוע מאוד.

זה שהקב"ה איתך אמור להביא לך שמחה

ואפילו שקשה לי שם מאוד, אבל הקב"ה מדד לך את הקושי בדיוק בשבילך, ודבר שני זה עצמו שהקב"ה מתעסק איתך זה אמור להביא לך את השמחה הכי גדולה שיכול להיות, כי ואני קרבת אלוקים לי טוב, טוב לי כי ענית למען אלמד חוקיך, הטוב הוא שאתה נותן לי את העינוי, וברגע שאתה נותן לי אותו זה משהו אחר.

או שאתה חי פנימיות או שאתה חי חיצונית

אך העיקר הוא, האמונה הגמורה באמת גמור על זה. אדם צריך לדעת ושיהיה לו אמונה שהקב"ה מודד לך בדיוק מה שאתה צריך, אין מצב שאני לא יכול ולא מסוגל ועוד כל מיני תירוצים שונים ומשונים, אלא או שאתה חי חיצונית או שאתה חי פנימיות, וזה עצמו שהקב"ה מתעסק איתך זה אמור להביא לך שמחה. ומשם צריך להתחיל חשבונות שכר ועונש ודווקא על ידי הרע אתה תראה שהקב"ה עוזר לך, אבל דבר ראשון צריכים להאמין שהקב"ה מודד לך בכל מידה ומידה. ובלי אמונה לא מתחיל שום דבר.

כשעולים אחרי הירידה זה הרבה יותר מלפני זה

וכמו שאמרנו הקב"ה שלח את משה להוציא את בני ישראל ממצרים. ואמר והן לא יאמינו לי, דהיינו הם לא חשבו שאפשר לצאת ממצרים וכל הגלות הוא כדי להגיע לגאולה, וכל הגלות הקב"ה נתן לך כדי אנכי ד' אלוקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים, אנכי ארד עמך נכון אני גם יורד איתך אבל ואנכי אעלך אני גם יעלה אותך וגם עלה אתה תקבל כזה עוצמה בעלייה שלא היית מקבל אותו לפני זה, וזה מה שאמר משה רבינו כי כדי לצאת אדם צריך להאמין שרוצים לעזור לו ובלי זה אין מה לעשות כלל, וברגע שאדם לא מאמין שרוצים לעזור לו וזה הדרך שהקב"ה נותן לך אז לא מתחיל שום דבר מהגאולה.

צריכים לעבוד את הקב"ה גם ביצר הרע

והנה, חז"ל דורשים תחילת הפסוק הנ"ל: ואהבת את ד' אלוקיך וגוי' בכל לבבך, בשני יצריך, ביצר טוב וביצר רע, ואיך באמת אפשר לזכות לעבוד את הקב"ה גם ביצר הרע וגם להפוך

את היצר הרע לטוב, אדם שחי חיזונית באמת לא יכול להגיע לזה, אבל ברגע שחיים פנימיות אז אפילו מלאך רע יענה בעל כרחו אמון. דהיינו ברגע שאדם מאמין שהרע הוא כיסא לטוב, הקב"ה נותן לך את הנשמה אבל הוא לא יכול לתת לך אותו בלי שיהיה לך גם גוף עם זה ביחד, וכמו שאמרנו **מהרה"ק מצאנו זי"ע** שגוף ר"ת גוף וויל פאפן גוף וויל פרעסען, איי גוף וועט פייגערען, אבער גוף וויל פארט.

אדם שחי פנימיות יכול להפוך כל דבר להקב"ה

צדיקים היו אומרים הלואי שיאיר הנשמה שלנו כמו הגוף שלהם. רק השאלה האם אתה הולך לעשות מהגוף נשמה או מהנשמה גוף, וכמו שאמר **הרה"ק מקוניץ זי"ע** לבנו **הרה"ק רבי משה זי"ע** שאני כבר לא גוף אלא נשמה. אדם שחי פנימיות הוא יכול להצליח להפוך כל דבר להקב"ה. אבל באותם רגעים אדם חייב להיות בסכנה של אשרי אדם מפחד תמיד כדי שלא יכנס למצב של בחנני ד' ונסני, לפני שאדם נכנס למהלך יש חשש שהוא לא ייפול לחיזונית ואחרי זה יש חשש של ליבי חלל בקרבי יש אנשים שאומרים אני מכיר את הדרך ומה הלאה. אבל הפחד הכי גדול של הצדיק אמת הוא שלא ישכח את הקב"ה.

החיזונית צריך לשרת הפנימי

כי נודע, על ידי ההתרחקות ממנו יתברך, כ"ק מוח"ז מביאלה זצ"ל בשנה ראשונה אחרי השיתוק ביום הראשון של סליחות ראו אותו בוכה, שאלו אותו למה הרבי בוכה הרי היינו איתך כל הזמן ולא ראינו כלל שהרבי חוטא או עושה עבירה, ואז התחיל לבכות עוד יותר, ואמר: אתם חושבים שפגם זה לעשות עבירה אדם שמזיז אצבע ממקום אחד לשני בלי ייחוד זה כבר פגם. א"כ כל התרחקות אדם צריך לדעת שבמקום לקחת את השפחה שזה החיזונית שהוא ישרת את הפנימיות שזה הנשמה שזה הגברתה, אתה לוקח את העיקר שזה הנשמה והגברתה והוא צריך לשרת את החיזונית והגוף שהוא השפחה.

אדם צריך להפוך את הרע לטוב

הוא בסוד, שפחה כי תירש גבירתה, או שאתה מושך את הגוף למעלה או שהגוף מושך אותך כלפי מטה, וזה עבודת האדם במחשבה דיבור ומעשה. **המגיז ממעזריטש זי"ע** קרא לגוי ושאל אותו בדיוק מה הוא עושה כל היום, עד שהגיע למסקנא שהכל הולך על משקה. אבל יהודי בכל דרכיך דעהו, עבודת האדם הוא בכל מחשבה דיבור ומעשה צריכים למצוא נקודה שזה יחבר אותך את החיזונית להקב"ה. וברגע שהפנימיות משרת את הגשמיות הפכת את היוצרות לגמרי, **שכביכול גבול הקדושה נכנע תחת הקליפות ח"ו**. **הזידיטשובער רבי** היה מפחד כל הזמן אולי הוא מקליפת נוגה. וזה נקרא הרחק משכן רע, לא רק הרחק אלא להפוך את הרע לטוב כל הזמן. מה דסני עלך מה שמפריע לחיבור שלך עם הקב"ה, לא תעביד והעיקר תהפוך את השונא לידיד שלך. וזה הכוח שיש לכל יהודי.

אדם שחי באחדות משפיע זאת לכל העולם כולו

אמרנו ברגע שיש אחדות בין הרע לטוב, אז לא רק אצלך זה מתאחד ונהפך לטוב אלא לכל הסביבה שלך ולכל העולם כולו, הכל נהפך לטוב, אתה המרכז של כולם בשבילי נברא העולם ואתה אחראי על הכל, הכי קל זה להאשים את כולם הכי קל זה ללכת אחרי חיזונית הכי קל הוא ללכת אחרי הטכני, יש שכל מעשי ושכל עיוני, בשכל המעשי אדם אפילו לא חושב מה שהוא עושה כלל, הוא הולך לעבודה ונוהג ועושה כל הזמן דברים אפילו בלי שום ידיעה

כלל, אבל בשכל המעשי אז לא רק שאתה צריך לשום לב על מה שקורה בסביבך אלא גם אצלך ממש יש חיכוני ופנימי, וזה נקרא יהודי.

אדם צריך להפוך את עצמו לראות רק טוב ולא רע

כי כמו שהאדם פועל בקרבנו, הקב"ה נתן לאדם שתי כוחות אחד שזה ימשוך אותו כלפי מטה ועוד כוח כלפי מעלה, בכל דבר שאתה פוגש בעולם תיידע לך שיש שם טוב ורע, אין מצב רק טוב ואין מצב רק רע ורק תלוי למה אתה נמשך כל הזמן, אדם שמושך את החיצוניות לטוב אז רואה כל דבר רק טוב, אדם שמושך את הפנימיות לרע אז בכל דבר הוא יראה רק רע לבד. מסופר על **המאור עינים** שפעם אחד בליל שבת הגיע הביתה והתחיל לנגוע בקירות כאילו שאין כאן אור, ושאלו אותו מה קרה, וענה שיש כאן חושך ואין כאן שום אור, בסוף התברר שהנר התכבה וקראו לגוי שידליק אותו ולמעשה זה נגד הלכה. וההסבר הוא שהוא עבד על עצמו לראות רק טוב בכל דבר, וברגע שהאור הגיע ממקום לא טוב הוא פשוט לא ראה את זה כלל, אדם יכול להפוך את עצמו עד כזה מצב שהוא לא רק יראה את הטוב אלא את הרע הוא לא יראה כלל.

אברהם אבינו הפך את עצמו לטוב

וכן מצינו אצל אברהם אבינו וישלח אברהם את ידו, דהיינו שהיה צריך לעבוד קשה לשלוח ידו, כי הוא כ"כ עבד על עצמו שהיד לא רצה ללכת כלל לשחוט את בנו יצחק כי הקב"ה לא אמר את זה באמת, ומה שזה נגד רצונו יתברך היד שלו פשוט לא עבד כלל.

אדם בוחר בעצמו מה הוא רוצה לעשות בבית המדרש

שבהדבר שמוזד לו הבורא ב"ה את עצמו, הקב"ה נתן לך בחירה שתוכל ללכת אחרי הטוב, ובמקום זה **אוחז ברע שבדבר ההוא**, שזה החיצוניות, ואז לא רק שאתה מגביר את הרע על הטוב אלא אתה עושה ככה לדבר שאתה מתעסק בו, **ומגביר הרע על הטוב מחמת הכוח החומרי, שהוא גם כן כלול מטוב ורע, מחומר וצורה. ועל ידי החומר שהוא הרע, נמשך לרע שבדבר ההוא**, שאתה מתעסק בו, אדם שנכנס לבית המדרש כדי לדבר אז בוודאי שלא הולך להתיישב ליד אחד שמתפלל כי אתה יודע שהוא ימשוך אותך לטוב, אפשר להגיד שהשני מדבר ולא אני, אבל האמת הוא שאני בחרתי בעצמי ללכת למקום שמדברים ולא מתפללים, אבל אם אתה רוצה ללכת אחרי הטוב אז תצליח למשוך גם את אלו שנמצאים סביבך לטוב.

הבחירה שלך הוא לאן אתה הולך להיכנס

ועל ידי החומר שהוא הרע, נמשך לרע שבדבר ההוא שצמצם את עצמו הבורא ב"ה אליו. אתה מתעסק במשהו וגם שם יש טוב ורע, א"כ אם אתה חי טוב בכל דבר אז גם מה שיש בחוץ נהפך לטוב, אבל אם אתה עסוק רק בחיצוניות אז הפכת אצלך את הפנימי לחיצוני ואת הנשמה לגוף ואז גם מה שאתה רואה בחוץ יהיה חיכוני ולא פנימי, אתה לא נוגע בנשמה אלא בגוף וממילא אתה רואה גוף. **כי הכל הולך לשרשו ולמינו.** העושר מסתובב בין עשירים והעניי בין העניים, הגוף תמיד ילך לגוף והנשמה לנשמה. והבחירה שלך הוא לאן אתה הולך להיכנס, אדם שנכנס למקום של גוף אז הוא נהיה העיקר והנשמה נהיה טפל, שפחה כי תירש גבירתה.

העיקר הוא שמחה פנימי ולא חיצוני

דהיינו או שאתה עולה או שאתה יורד, וממילא ואינו רואה הטוב שבדבר ההוא, וברגע שאדם לא רואה את הטוב בכל דבר זה לא אומר שאין שם טוב אלא כי אתה החלטת לא לראות טוב בכל דבר, אדם שרוצה שמחה חיצוני הוא לא יבין כלל מה מדברים כאן, וברגע שאדם מחליט שהשמחה הוא משהו פנימי אז הוא מגיע להבנה שהחיצוניות הוא טפל לפנימיות שזה עיקר השמחה ושם זה השמחה באמת, וברגע שאדם מחליט שהחיצוני זה השמחה הוא לא ימצא את השמחה אף פעם, והוא גם יהפוך את החלק הטוב שזה לראות שמחה בכל מקום גם זה נהפך לרע.

אדם בעצמו הוא היצר הרע

אתה צודק שלא רואים את השמחה, אבל הנקודה הוא לא להיות צודק אלא חכם, חכם נקרא כוח מה שזה יהודי שיש לו כוח להפוך את היש לאין, נכון שיש שם חיצוניות אבל העיקר הוא להפוך כל דבר לפנימיות, שזה נקרא יצר הרע. מסופר שאישה אחד הגיע לר' אשר ורצתה ללכת לכותל להתפלל, ר' אשר שואל אותה בשביל מה את הולכת, ענתה האישה שאני רוצה להתפטר מהיצר הרע. ענה ר' אשר את בעצמך זה היצר הרע. ואז היא אמרה למה אתה אומר לי ככה. אמר לו ר' אשר גם אני היצר הרע, והסביר אם אני לא יצר הרע לא הייתי כלל רואה את הקב"ה. דהיינו הקב"ה נתן לך את היצר הרע כדי שאתה תהפוך את היצר הרע לטוב, אבל בלי זה אדם יחשוב שהוא הקב"ה בעצמו. ואמר בלי זה כבר צריכים לעשות לי בית שימוש של זהב. ואז היא אמרה אם כן גם אני רוצה להיות יצר הרע, ענה ר' אשר שזה לא הולך ככה.

חל מה שקורה זה הפגמים שלך

דהיינו את היצר הרע לא צריכים לייבא אותו ממקום אחר אלא תלוי בכל רגע נתון במחשבה שלך איפה זה נמצא. ועל ידי כן גורם גם כן, שגבול הקדושה נכנע תחת הקליפה ח"ו, ולא רק אצלך אלא אתה גורם זאת לכולם ולכל הסביבה שלך וזה האישה והילדים והנכסים וכולם, אפשר להאשים את כולם ולשלוח את כולם לעזרה אלא תכלית זה הפגמים שלך. וזה נקרא שפחה כי תירוש גבירתה, ולא רק אצלך אלא בכל הסביבה שלך, דהיינו כל הגאולה צריך להיות נפשי קרבה אל נפשי גאלה, שזה עיקר הגלות.

העיקר להסתכל על כל דבר בנקודה טובה

ושכל עיקר עבודתינו ותקוותינו, להגביר גבול הקדושה, כל פעולה שאתה עושה אתה הופך בזה את היוצרות, ולהקנות שפחה גבירתה, ואז הגבירתה שולטת בשפחה. על ידי מה שנאחז בהטוב שבכל דבר. רק תתחיל להסתכל על כל דבר בנקודה טובה, תשתמש עם השכל העיוני שלך כי לבד זה לא ילך, וברגע שמסתכלים על החלק הטוב אז מעט מן האור דוחה הרבה מן החושך ומשם יתפרדו כל פועלי און, לא צריכים לגרש את הרע רק להתחבר לטוב, וברגע שמתחברים לטוב הרע מתכבה לגמרי והוא יהיה כיסא לטוב, וברגע שאתה עסוק עם הרע אז אתה לוקח את החיות שמחיה את הרע לכיוון הרע ואז כי תירוש גבירתה.

צריכים להכניע את הרע לטוב

ולהגביר כוח הצורה והנשמה, שהוא החלק הפנימי שבאדם, שהוא החלק אלוקי שבתוך האדם הישראלי, כל יהודי זה הקב"ה בעצמו, ושם זה כולו טוב ואין שם מצב של טוב ורע, וברגע שאדם מתחבר לכל דבר לנקודה הטובה שיש שם, ואז, כוח החומר שהוא היצר הרע נכנע על ידי שכל עצמותי תאמרנה ד' וגו'. אבל בלי אמונה זה לא הולך כלל, שגם עצמותי שזה הגשמיות והחומריות והכיסא כולם יגידו ד' מי כמוך. כי בהתגברות הטוב בתוך האדם, ברגע שאדם עושה פעולה להסתכל כל דבר על הפנימיות, ואז לא רק הרע נכנע לטוב אלא גם החומר עובד את ד', כמו שהגוף משרת את הנשמה אותו דבר הרע משרת את הטוב.

אדם שחי עם הקב"ה אז כל העולם הזה רץ אחריו

וכמו שאמרנו מהשפ"א כל הבורח מן הכבוד הכבוד רודף אחריו. ברגע שאדם בורח מהחיצוניות אז כל החיצוניות רודפים אחריו כי כולם רוצים עליה דרכך. וכן בפרנסה ברגע שאדם חי שמה שיש לו הוא של הקב"ה וזה לא קשור אליו אז כל העולם הזה ירצו אחריו להתעלות דרכך, כי עיקר עבודתינו ותקוותינו להגביר גבול הקדושה ולהפוך את הרע לטוב. ובשביל שלחו אותנו לכאן.

העיקר לישון טוב ולאכול טוב

כי כל עבודת ד' צריך על ידי החומר. והעיקר לישון טוב ולאכול טוב. לפני הבעש"ט הק' היה תשובה תענית שק ואפר בכיה והספד, ואחרי זה נהיה תורה שמחה ברכה הודאה והלל, ועכשיו אנחנו בחודש אלול וצריכים לדעת מהו הדרך הנכון לעשות תשובה, והעיקר למנף את הפנימיות וגם להפוך את החיצוניות לפנימיות, וזה עבודת האדם בעולם.

עבודת האדם לא נגמרת אף פעם

והכל, כל עבודת השי"ת על ידי החומר, הוא רק על ידי כוח הנשמה שמתגברת עליו, ונעשה אחדות גמור. וברגע שאדם חי את הבחינה של נפש הוא יכול להיות אחד עם עצמו, אדם שחי בחינה של גוף הוא לא יהיה באחדות לעולם, כי הנפש לא יהפוך אף פעם לחומר, מקסימום הוא יהיה כבול בגוף אבל גבירתה נשאר גבירתה. אבל הגוף שנהפך לנפש אף פעם כבר לא יכול לחזור לבחינת גוף אלא נשאר נפש תמיד. העיקר לפרק כל הזמן עוד ועוד. ולאן אנחנו מגיעים על ידי כל זה, אומר הרבינו יונה אתה חושב שאפשר להוציא את כל הלכלוך ממך כמו כסף וזהב ואז לא ישאר ממך מאומה, יהודי זקן אמר אם אני קם בבוקר וכבר לא כואב לי שום דבר סימן שאני לא חי, כל זמן שהגוף עוד נמצא העבודה לא נגמרת כלל.

צריכים להמתיק את הרע ושיחיה כיסא לטוב

וברגע שאדם שומע הקב"ה שם אז איפה החלק הזה נעלם, אלא שגם הרע נמתק, ונעשה כיסא אל הטוב, ואז הוא כבר לא מתנגד כלל. ולא רק כאן למטה זה נהיה אלא גם למעלה וגם אצל כל הסביבה שלך, עלי ועל כל בני ביתי ועל כל הנלוים עלי ועל כל בני ישראל עמיה, וכך נעשה גם כן למעלה, ונקנה עבד תחת יד רבו, והבן. ואז היצר הרע ג"כ נכנע לקדושה.

העיקר לא להיבהל מהרע

וזהו ואהבת את ד' אלוקיך, מה זה נקרא לאהוב את הקב"ה, אלא העיקר הוא לראות את הרע ולא להיבהל מזה כלל, ולדעת שהקב"ה נתן לך את הרע בשביל בחירה, והוא עצמו מדד לך את זה, והוא נותן לך את הכוח לזה, והוא בעצמו מתעסק בך, זה מביא לך מצב של ואהבת את ד' אלוקיך, ואז תתחיל לחיות עם הפנימיות שבכל דבר ואז שני יצהרך יתחילו לעבוד אתך, ולא רק יצר טוב אלא היצר הרע יהיה בחינה של כיסא בשבילך, הקב"ה ברא את כל הנ"ל כדי לשמש אותנו, וברגע שחיים עם הפנימיות שלי אז אני מתחבר עם הפנימיות של כולם ואז נעשה אחדות גמור. **וזהו בשני יצריך, ביצר טוב וביצר הרע.**

שיעור ה'

יום ד' נו' אב פרשת ראה

הקב"ה רוצה אותך ומטפל בך אישי

איתא במאור עינים (המשך ד"ה ומקנה רב). למדנו עד עכשיו ואהבת את ד' אלוקיך בכל מאודך, בכל מידה ומידה שמודד לך. דבר ראשון צריכים להודות לו שברא עולם להטיב לברואיו, ודבר שני אתה בחרתנו מכל העמים אהבת אותנו ורציתי בנו ורוממתנו מכל הלשונות, הקב"ה רוצה אותך ומטפל בך אישי הקב"ה התאוה לו שיהיה לו דירה בתחתונים, עם זו יצרתי לי תהילתי יספרו, אדם צריך להודות להקב"ה על כל צורה שהוא מתגלה אליו ואז הוא מכניע את הרע לטוב.

אין עוד יותר לא צריכים להגיד להם

דהיינו בלי גוף אין נשמה כלל, בלי צמצום אין התגלות אלקות כלל, נכון שהצמצום נראה לך כרע, אבל על ידי שאדם מכניע את עצמו וחי שהרע הוא לא יותר מכיסא לטוב ואז הופכים את הרע לטוב ומגלים את הטוב שיש בתוך הרע ובתוך עולם הזה. מסופר שהרה"ק האמרי אמת זי"ע קרא לאחד המשפיעים ואמר לו תגיד לבחורים: וידעת היום תכניס דעת להם והשבות אל לבבך כי ד' הוא האלוקים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד יותר לא צריכים להגיד להם.

בתוך כל אלוקים נמצא הו-ה

דהיינו החיצוניות של כל דבר זה אלוקים והפנימיות זה הו-ה, דהיינו עבודת האדם הוא לדעת שבתוך כל אלוקים נמצא הו-ה שמחיה אותו, ויותר מזה לא צריכים לדעת שום דבר. וברגע שחיים ככה זה נקרא יחוד הו-ה אדני", וזה מביא את הגאולה.

על ידי הכנעה האש ומים מסתדרים

וזהו מה רבו מעשיך ד' כולם בחכמה עשית מלאה הארץ קנינך. אמרנו מעבודת ישראל שהעולם מורכב מאש מים רוח ועפר, לכאורה הרי האש לא מסתדר עם המים והעפר עם הרוח ואיך אפשר להרכיב מהם עולם ושזה עוד יעמוד. אלא כי נודע, שהצירוף של חכמה, כוח מה, כנודע מתיקונים. דהיינו הכנעה. שבכל מעשה ד' שבכל העולם, כל דבר מעשה שיש בעולם אפילו בירידה ממש בתוך עולם העשייה, חייב להיות שם חיות מאת הקב"ה שנשתלשל מחכמה העליונה, הראשית של כל דבר זה חכמה ושם יראת ד', ושם על ידי אמונה אפשר להגיע שהקב"ה עשה כל דבר.

אי אפשר להיכנס למשרד של המנהל

וכמו אדם שנכנס למפעל הוא יראה שכל אחד יש לו את המשרד שלו ואת התפקיד שלו מה הוא אמור לעשות כאן, ומי שרוצה להיכנס למשרד של המנהל הוא יפחד פחד מוות לפני זה, ומי שיראה את זה הוא מיד יבין שיש כאן בעל הבית ועל פיו יישק כל דבר ועל כל דבר קטן יש לזה סדר וסיבה למה זה כאן וזה כאן, אותו דבר צריך אדם לדעת שכל דבר נשתלשל מחכמה העליונה, שגזרה חכמתו יתברך שיהא כך, דהיינו כל דבר מתחיל מאמונה.

בני ישראל במצרים לא קלטו שכל דבר זה עבודה

אמרנו מהמאור עינים שכתוב הללו עובדי עבודה זרה והללו עובדי עבודה זרה, אינו הכוונה שבאמת עבדו ע"ז שאלמלא כן לא היה הקב"ה מוציא אותם משם כלל, אלא לא קלטו שכל דבר זה עבודה, והקב"ה שם אותם שם ונותן להם את הכוח להיות שם ורוצה למנף אותם לקבלת התורה שבלי זה לא היינו יכולים להגיע לזה כלל, הם חשבו שזה עבודה זרה ולא שייך כלל לעבודת השם, אבל האמת הוא שבכל מצב יש שם עבודת השם גם שם ידך תנחני מבטן שאול שועתי אליך.

עבודה הוא לא לשאול למה אלא מה

ואם הקב"ה ככה גזר שיהיה, והוא רוצה שעם זו יצרתי לי תהילתי יספרו, והוא רוצה שאנחנו נכיר בו יתברך, וממילא יש לו חוב להביט על הכוח של אותו דבר, עבודה שלנו הוא לא לשאול למה אלא מה, הוא להביט הכוח מה הוא, ומה צריכים לשאול, דבר ראשון, מי המחיה הדבר, ואז מגיעים שיש כאן גאט שמחיה כל דבר, ואדם צריך לדעת שהחכמה תחיה את בעליה ומשם בא החיות של כל דבר, ודבר שני ומה כוונתו. מה הקב"ה רוצה מאתנו כאן. והלא כבודו יתברך מלוּבש שם במעשה ההוא, ועשה את הצמצום למען יכירו על ידי זה כבודו, כאמור לעיל. והעיקר הוא לתת התבוננות שהקב"ה רוצה שגם שם במקומות הכי נמוכים יכירו וידעו כל יושבי תבל שיש שם בורא ומנהיג לבירה.

בכל התגודות צריכים להכיר את הקב"ה

הקב"ה ברא את העולם שבעצם אפשר להתנגד שהוא ברא אותו, אבל העיקר מכל זה הוא שאדם יגיע להכרה שיכירו וידעו כל יושבי תבל כי לך תכרע כל ברך תשבע כל לשון, והעיקר תלוי באדם בעצמו, וברגע שאדם מכיר את הקב"ה אז זה ישפיע על כולם שגם הם יגיע לכל זה, והעיקר שאדם צריך להאמין שהקב"ה נתן לך אותו, וגם נותן לך את הכוחות לעמוד שם ואם אתה לא הייתי יכול לעמוד שם הוא לא היה נותן לך אותו כלל, שהוא הקב"ה מודד את עצמו על ידי זה, יהודי הוא חלק אלוקי ממעל ממש והקב"ה עושה שהוא יוכל להתגלות בעולם ולא לבטל אותו ולא לצמצם אותו כלל, והקב"ה מדד לכל אחד בדיוק את המינון המיוחד שיוכל לגלות את הקב"ה בעולם.

הקב"ה ברא את העולם במינון מיוחד

הרה"ק מרימנוב ז"ע אמר מי שאמר לעולמו די יאמר לצרותינו די. למה הקב"ה אמר לעולם די, אלא אם לא היה צמצום כלל היינו מתבטלים אליו יתברך, ואם היה צמצום מדי לא היינו כלל יכולים לגלות את הקב"ה בעולם, א"כ מי שאמר לעולמו די והוא מדד בדיוק שלא יהיה קצת ושלא יהיה מדי הרבה, יאמר לצרותינו די שלא יהיה לנו הרבה צרות כדי שנוכל עוד להגיע אליו יתברך, לשטף מים רבים אליו לא יגיע שלא יהיה מצב של צונאמי שנוכל עדיין לראות אותו בכל מצב, וזה הכוונה ד' רועי לא אחסר אנחנו מבקשים מהקב"ה שבהזדמנות הראשונה שלא יחסר מאתנו את המצב להכיר שד' רועי שכל דבר הוא מאת הקב"ה.

הקב"ה ברא אותך שתוכל לראות אותו

הקב"ה נותן כל דבר עם כזה מדידה ומשתלשל בכדי שיקל להן להכיר גדולתו יתברך. הקב"ה עשה אותנו בכזה צורה שיהיה לך הכי קל לראות אותו. הקב"ה הוא שלימות של השלימות, וברא את העולם להיטיב לברואיו, הנשמה היה במקום הכי טוב לפני שנברא וגם אחרי שנברא, עד שהמלאכים שואלים אותו כעת יאמר ליעקב מה פעל קל, הקב"ה ברא את העולם עד לנקודה של והארץ היתה תוהו ובהו והיה אז מצב של אור וחושך ביחד, עכשיו עבודת האדם הוא ויאמר אלוקים יהי אור יהודי צריך לומר יהי אור, אלוקים זה רק צמצום אבל החושך לא בא בשביל עצמו אלא בשביל ויהי אור, וברגע שיהודי מאמין בזה מיד ויהי אור.

עבודת האדם להפוך בחינת עבדים לבנים

השפ"א (תרס"ד) אומר שהנשמה נקראת בנים והגוף עבד. ומסביר: **זהו צריך כל איש ישראל לידע ולזכור תמיד, כי נשתלח רק בעולם הזה ללמוד דרך המלכות, הקב"ה שלח אותנו לכאן כדי להכיר את הקב"ה, כי באמת הנשמות בנים, ובעולם הזה שנתלבש בגוף הוא בחינת עבדים, אבל כל רצונו ומחשבתו של אדם, בכל מקום שהוא נמצא ובכל יום שהוא נמצא ואיזה אנשים הוא פוגש צריך להיות לחזור למקומו, דהיינו להפוך כל מצב מעבדים לבנים.**

השכינה שורה על ראש האדם

וז"ל הזוה"ק: פתח ואמר החכם עיניו בראשו וגו'. וכי באן אתר עינוי דבר נש, לכאורה מהו החידוש שעינוי של החכם בראשו האם יש אדם שעינוי נמצאים במקום אחר לגמרי. אלא בראשו, דילמא בגופו או בדרועיה, אולי זה נמצא במקום אחר בגוף או בידיים שלו, דאפיק לחכם יתיר מכל בני עלמא. האם החכם הוא אחר מכל אדם אחר בעולם. אלא קרא הכי הוא ודאי, דתנן לא יהך בר נש בגלוי דרישא ד' אמות, אדם לא ילך ארבע מאות בלי כיסוי ראש, מאי טעמא, דשכינתא שריא על רישיה, השכינה שורה על ראש האדם, מה רבו עשיך ד' כולם בחכמה עשית כל דבר מגיע מנקודה של חכמה, וחכמה מאין תמצא, ומשום הכי שמים כיפה על הראש כדי להראות ששכינה שריא על רישיה. וכל חכים עינוי ומלוי בראשו אינון, בההוא דשריא וקיימא על רישיה, כל אחד יודע שכל דבר בא מאת הקב"ה.

עם חכמה יש מצב להאיר ולהידלק

וכד עינוי תמן לינדע דההוא נהורא דאדליק על רישיה אצטריך למשחא, וכמו שהאור שיש על הנר לא יכול לדלוק בלי השמן, וכדי שיהיה לנשמה איפה להיות ושיהיה מצב לגלות את הקב"ה בעולם חייבים את החכמה כולם בחכמה עשית, וברגע שמגיעים לנקודה של חכמה שם אפשר להאיר את האור, ובלי חכמה לא מגיעים לשום מקום, בגין דגופא דבר נש איהו פתילה הגוף של האדם הוא כמו פתילה, ונהורא אדליק לעילא, ושלמה מלכא צווח ואמר ושמן על ראשך אל יחסר, דהיינו ברגע שיש את הנקודה של חכמה שזה כוח מה אז יהיה מצב להאיר להידלק, דהא נהורא דבראשו אצטריך למשחא, ואינון עובדין טבאן, ועל דא החכם עינוי בראשו, ולא באתר אחרא.

לברוא עולם העשייה היה בשביל הקב"ה עבודה קשה מאוד

דהיינו עבודת השם יתברך הוא לראות את הקב"ה גם בדברים שלא הולכים כמו שהייתי רוצה שזה יהיה, ואז השמש שמאיר שם הוא הרבה יותר חזק מזה שמאיר איפה שכן הולך לך, וכמו שאמרנו אם צריכים להכניס ידך הביתה לא צריכים לעבוד כ"כ קשה בשבילו, משא"כ אם צריכים להכניס הביתה שונא אז צריכים להוציא ולהכניס כוחות אדירים בשבילו, דהיינו שצריכים להתאמץ לכבד אותו ולעבוד על המידות שלך כדי שהוא ירגיש נוח מאוד, כשהקב"ה ברא את העולם כדי לברוא את המלאכים לא היה צריך להוציא כ"כ הרבה כוחות בשביל זה כמו שהוציא כדי לברוא את העולם העשייה.

במקומות נמוכים יש כוחות של הקב"ה הרבה יותר

המדרש אומר שהקב"ה מוציא הרבה יותר כוחות במקומות שהוא מייגע לברוא אותם, א"כ כדי לברוא את המקומות הרעים הקב"ה הכניס שם הרבה יותר כוחות משלו, ואז במקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד בו, ואם מכירים את הקב"ה משם זה הרבה יותר גדול מלהכיר אותו במקום שהוציא פחות כוחות.

העיקר הוא שהגברתה ישלטה על השפחה

וזהו מה רבו מעשיך ד' כולם בחכמה עשית, ברגע שאדם חי שכל דבר זה מאת הקב"ה ומוציא בכל דבר את הנקודה של חכמה שנמצא שם, אז מלאה הארץ קנייניך שגם הגשמיות והארציות נהיים חלק מהקב"ה, שפחה כי תירש גבירתה האמת הוא שהגברתה היא צריכה להיות שולטת אבל למעשה הרע שזה השפחה היא שולטת בעולם על הגברתה, וברגע שחיים עם הקב"ה אז נהיה הפוך, וזה אינו כי אם מלאה הארץ קנייניך, להקנות עבד תחת רבו, שיהא קנין הקדושה מלאה הארץ, אתה מחזיר את המצב שעבד יהא תחת רבו ולא רבו תחת עבדו, ואז איפה שהולכים וראו כל עמי הארץ כי שם ד' נקרא עליך ויראו ממך.

אם חיים עם הקב"ה אז כולם השלימו את המטרה

על ידי שיאחזו בהטוב שבמעשה ההוא, בכל דבר יש טוב ויש רע, השאלה הוא רק אם אתה הולך אחרי הטוב או אחרי הרע, השאלה האם אתה מתבונן בכל דבר או לא. היום בעז"ה חוזרים לארץ ישראל, אומרים כי בשמחה תצאו בדרך כלל בכל בית יש עצבים מה יהיה ואיך יהיה כן נגיע לא נגיע, וע"ז אומר הפסוק כי בשמחה תצאו ובשלוש תבהלון ואז כל ההרים והגבעות יפצחו לפניכם רינה ואז לא משנה איפה אתה נמצא אם זה ליד הרים או גבעות כולם השלימו את המטרה בשביל מה באת לכאן, שזה לכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו, העיקר הוא עם זו יצרתי לי תהילתי יספרו.

על ידי החכמה מגיעים לגדלות הבורא

ולהכניע הרע, דהיינו עבודת האדם בעולם הוא להכניע את הרע, על ידי שיתן לב לדעת כוח מה הוא, כאמור. העיקר הוא לא למה אלא מה הוא, הקב"ה רוצה כוח מה ושמן על ראשך לא יחסר, ובזה מגיעים להגדלות של הקב"ה.

צריכים לדעת מה העיקר ומה הטפל

וכן מה שכתוב שאו מרום עיניכם כל מה שאתם עושים צריכים להרים את העניים, ולראות **וראו מי ברא אלה**. אלוקים מורכב משתי מילים, אלה ומי. דהיינו ראו מי ברא אלה. מי הולך על חמישים שערי בינה דהיינו שצריכים לראות מי ברא כל דבר, מרוב אונים ואמיץ כוח איש לא נעדר. **שתשאו למרום עיניכם**, במקום שזה מושך אותך כלפי מטה אתה צריך לראות למשוך את הארציות כלפי מעלה, **שהן עיני השכל, ולא שתשפילו לראות בהרע שבדבר ההוא**. ושהרע ימשוך אותך כלפי מטה. ולא בשביל זה ברא את העולם, אדם שיש לו צלחת עם אוכל אם הוא אוכל את הצלחת בלי האוכל אז המצב לא טוב כלל, העיקר הוא לאכול את האוכל ולדעת שהצלחת הוא לא יותר מבסיס לאוכל אבל הוא לא העיקר אלא הטפל, העיקר הוא להפוך את הגוף לנשמה, ולהפוך את החומרי לרוחני.

רק על ידי אמונה מגיעים למטרה

ואז, על ידי טוב ההסתכלות, ככל שאתה מסתכל עוד יותר טוב על כל דבר, **תתחברו ותייחדו את אלה** שזה החומרי **למי**, שזה הרוחני, **שהוא אין סוף ב"ה**. שזה חמישים שערי בינה, למעשה יש רק מטי' שערי בינה שזה עוד אפשרי להשיג, אבל שער החמישים אי אפשר להשיג כלל. ואיך זה יקרה למעשה, **מאחר שתשאו את השכל שלכם להאמין**, כל אחד צריך לבטל את השכל שלו, ולהאמין ולדעת כי הקב"ה **כי הוא העיקר בהדבר**, הקב"ה ברא כל דבר למענהו, למענהו הכוונה הקב"ה רוצה שהוא יתגלה בעולם הזה, אבל כדי להגיע למטרה צריכים לחזור לאמונה ובלי זה לא מגיעים לשום מקום.

בכל דבר יש אמצעי ומטרה העיקר הוא המטרה

כי שמש ומגן הוי-ה אלוקים, כדי להסתכל על השמש חייבים מגן ובלי זה אי אפשר להסתכל עליה, אבל התכלית הוא לא המשקפי שמש אלא להגיע למטרה שזה השמש בעצמו, אותו דבר הקב"ה שם לך אלוקים וזה אולי נראה לך משהו רע וגשמי, אבל הקב"ה שם את זה לא בשביל זה אלא כדי שתגיע להקב"ה, וכמו אצל השמש שהמגן הוא אמצעי להגיע למטרה אותו דבר אלוקים הוא אמצעי להגיע להוי-ה, **הזוה"ק** אומר נודע בשערים בעלה, כל אחד לפי מה דמשער בלוביה. כל אחד כמה שהוא משער בלב שלו ככה הוא נודע בשערים בעלה, וכמה שאדם רואה את האי שלימות שלו ככה הוא מגיע לראות את השלימות של הקב"ה.

העיקר לקשר את האלה למי

וברגע שחיים שבכל דבר נמצא הקב"ה, **ושהוא למען כבודו, תקשרו את אלה** שזה החסר אונים שלך **למי**. שזה הכוח שלך שזה אונים שלך. הכוח הזה מגיע מהוי-ה, אדם יסודו מעפר וסופו לעפר, אדם צריך שיהיה לו אמונה פשוטה בכל דבר. וכשתעשו כן, שתקשרו אל אלה למי, יהיה יחוד אלוקים. **כמ"ש בתיקונים מי אלה הן אותיות אלוקים**. ששם אלוקים הוא רומז על **צמצום אלקותו יתברך בכל הדברים**, כי אלוקים אין לו חיות עצמית אלא מהוי-ה שהוא מחיה את אלוקים, וברגע שהוי-ה מסתלקת משם לא נשאר כלום מכל האדם.

הקב"ה לא עוזב אף אחד ודואג לכולם

כפי שגזרה חכמתו שעל ידי כן יוכל להתקרב אצלו יתברך. הקב"ה עשה זאת בכוונה איפה שאתה נמצא שכך תכיר אותו. ואם היה דרך אחרת להכיר אותו הוא היה נותן לך. והדרך הזו הכי מתאים איפה שאתה נמצא. **ואז תבינו, כי מרוב אונים ואמיץ כוח איש לא נעדר**,

אדם צריך לדעת שכל הכוח שיש לו הוא מאת הקב"ה, והוא לא עוזב את אף אחד כי לבל ידח ממני נידח, אף אחד לא ישאר אחורה כלל.

הקב"ה יושב ומצפה לכולם שיעשו תשובה

כי אין איש בעולם שיתנהג השי"ת עמו בשום מידה, שלא יהא במידה ההוא רוב אונים ואמיץ כוח, הקב"ה נותן לך את הכוח ואת המוח לעבור את זה, וכמו שלא שולחים חיל בלי שנותנים לו את הכוח לעבור כל דבר, אותו דבר כאן יש לך את הרוב אונים ואמיץ כוח, וזה שאדם אומר שהוא לא מסוגל ולא יכול הסיבה לכך הוא כי הוא מסתכל על זה ועל הרעש, וכמה שהרע נראה מאוים עליך אבל הטוב הוא מרוב אונים ואמיץ כוח. **לאמץ על ידי זה את כוחו שיגבור גבול הקדושה על הרע. דווקא משם מגיעים להקב"ה, קרבה אל נפשי גאלה, אמרנו הלואי שנאהב את הצדיק הכי גדול כמו שהקב"ה אוהב את הרשע הכי גדול בעולם, כי הקב"ה יושב ומצפה לו מתי שיחזור בתשובה, וכל הדבר תלוי בנו קרבה אל נפשי גאלה.**

צרכים להרחיב גבולי ארץ ישראל לכל העולם

ועל ידי שאדם מסתכל על עצמו לגאול את הנפש שלו, **ועל ידי זה, כשכל ישראל יסתכלו על זה, ויתנו דעתם על זה, יבוא משיחנו במהרה בימינו, והעיקר לחפש בתוך החושך את האור, גלות הוא מלשון גלות, העיקר של הגלות הוא לא להיות שם אלא כדי לגלות שם את הקב"ה המתחבא שם, מאחר שיתרבה גבול הקדושה. ולכן אמרו רבותינו ז"ל עתידה ארץ ישראל שתרחיב את גבולה בכל העולם. ר' אשר היה אומר שאדם הוא הבית המקדש והוא הקרבן והוא המזבח והוא הכהן, דהיינו כל בחינת ארץ ישראל נמצא בך, כי אדם הוא עולם קטן, וברגע שאדם מרחיב ארץ ישראל אצלו במוח שלו ובלב שלו, וברגע שאדם מרחיב את גבול ארץ ישראל אצלו מרחיב בזאת בכל העולם.**

עבודה האדם להכניס את הקב"ה לכל מקום

שעל ידי הרחבת גבול הקדושה בתוך ישראל בקרב לבביהם, נעשה גם כן בכל העולמות, ויתרבה גם כן בגשמי, כי הכל תלוי זה בזה בהשתלשלות כנודע. וכמו שאמרנו עלי ועל כל בני ביתי ועל כל הנלויים עלי ועל כל בני ישראל עמיה. ולכן כשחטאו ישראל, והגבירו גבול הקליפה, נתמעטה ארץ ישראל ונקטנה, כנודע מאמרם ז"ל ארץ צבי כתיב בה, מה צבי הזה אין עורו מחזיק בשרו. וע"י כן יהיה גם כן הרחבת הדעת, דעת זה התקשרות דהיינו שלא יהיה מקום שלא יהיה שם הקב"ה, שהוא הגבול הקדושה בלי תכלית. וכל עבודה הוא שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה.

שיעור ו'

יום ו' כח' אב פרשת ראה

העיקר לראות בכל דבר שזה מגיע מחכמה

איתא במאור עינים (המשך ד"ה ומקנה רב). למדנו עד עכשיו מה רבו מעשיך ד' כולם בחכמה עשית עבודת האדם הוא לראות בכל דבר שזה מגיע מחכמה, בכל דבר יש סיבה ומסובב כל הסיבות עד הצמצום הראשון שזה החכמה כי החכמה מאין תמצא, וברגע שאדם חי ככה הוא הופך את הסיבה למציאות ואת החומר לצורה ויש לאין ומרחיב גבולי הקדושה וזה הענין של ביאת משיח.

הבושה הכי גדולה הוא שפחה כי תירוש גברתה

וזהו ומקנה רב היה וגו', דברנו שהבושה הכי גדולה הוא שפחה כי תירוש גברתה, שפחה הולך על החומריות והוא שולט על גברתה שזה השכינה וזה נקרא שכינתיה בגלותא. אבל האמת שאדם צריך להיות הפוך מרכבה לשכינה כל החומרי צריך להתבטל לרוחני, הנשמה צריכה להאיר את הגוף ולא שהגוף יחשיך את הנשמה. בני גד ובני ראובן עשו קנין גדול. ורב הכוונה להפוך את הגשמי שעד עכשיו היה גדול להיות קטן וכבוש תחת הרוחני.

הרע יותר דומיננטי ורעשן לעומת הטוב שהוא שקט

מקנה מלשון קנין, שהם הקנו עבד תחת רבו, בקנין רב ובאמונה שלימה כאמור, נכון שהרע יותר דומיננטי ויותר רעשן לעומת הטוב שהוא שקט לגמרי, אבל אדם צריך שיהיה לו אמונה שלימה שהקב"ה שם אותו שם בכוונה מבטן שאול שועתי אליך ושם אותך בכאלו מקומות ששם תגלה את הקב"ה, אבל אדם צריך לדעת שזה המהלך. בשכל הגדול בכל המידות המתנהגים בעולם, אמרנו בכל מאודך בכל מידה ומידה שמוודד לך הוי מודה לו, נכון שזה מגיע לך הפוך וכמו שאמרנו מהפרי הארץ שזה כמו בצבא שאומרים לך כן והכוונה הוא לא או שאומרים לך לא והכוונה הוא כן, והכל כדי שהאויב לא ישתלט עליך, אותו דבר אדם צריך לדעת ולהאמין בשכל גדול שזה הדרך וככה זה עובד.

העיקר הוא להקנות את הרב על העבד

וברגע שאדם חי ככה עד שהקנין שלהם היה רב מאוד. והם הגיעו לחיות שאין שום מציאות בעולם רק הקב"ה וסיבות. והם גרמו על ידי זה ומקנה רב, וזהו ומקנה רב היה וגו', רצה לומר, קנין רב היה לבני ראובן, הם הצליחו לתקן שהקנו את הרב על העבד ושהקנו העבד לרב, מה שקנה עבד קנה רבו, עד עכשיו העבד אמר לך שזה שלו ומעכשיו הרב קנה כל דבר מעבדו ומה שקנה עבד קנה רבו, ואיך אפשר להפוך את היוצרות מעליונים שהיה למטה להעלות אותם למעלה, על ידי טוב מעשיהן, שאחזו הכלב הטוב.

הדרך הטוב הוא תחילתו קוצים וסופו מישור

יש דרך שתחילתו קוצים וסופו מישור, הטוב נראה לך תחילתו קוצים אבל סופו מישור, הרע נראה תחילתו מישור אבל סופו הוא קוצים, עבודת האדם הוא לדעת שהקוצים זה רק ניסיון של הקב"ה לדעת שלית אתר פנוי מיניה, והקב"ה מנסה אותך האם אתה פונה אליו בתפילה,

אז סופו מישור ואז תיידע שהקוצים היו בסיס להגיע להקב"ה, טוב לי כי עיניתי למען אלמד חוקיך בלי העינוי אי אפשר להגיע לחוקיך, והעיקר לקחת את הדרך הטוב אפילו שזה קשה ואתה לא מסוגל לזה, אבל העיקר להכניס כל דבר לטוב, **עד שעל ידי זה נתרחה גבול הקדושה ברוחני.**

בני גד ובני ראובן נתנו הכנעה למשה רבינו

וברגע שאדם חי ככה אז דבר ראשון הוא מכניס את עצמו לשם עלי ועל כל בני ביתי, ואז **ונמשך כן בגשמי גם כן**, ואז הוא מכניס כל דבר לתוך הקדושה. אותו דבר כאן בני גד ובני ראובן לא הלכו מלחמה עם משה רבינו אלא נתנו הכנעה אליו, א"כ נכון בהתחלה זה נראה כקוצים אבל בסוף על ידי הכנעה שנתנו זה נהיה מישור, ואז על ידי הכנעה וביטול שלהם למשה רבינו הפכו את עבר הירדן שהיה אמור להיות חוץ לארץ שמאז הוא נהיה חלק מארץ ישראל, **שעבר הירדן נעשה גם כן ארץ ישראל, קדוש בקדושת ארץ ישראל.**

כרגע צריכים להפעיל את המוח לראות את הקב"ה

דהיינו על ידי הכנעה מרחיבים גבולי הקדושה, עד היום יש חלקים שעוד לא קדוש בקדושת ארץ ישראל, עד שיהיה ומלאה הארץ דעה את ד' ואז גם הארץ יהיה קדוש בקדושת ארץ ישראל, ועל ידי הדעת שלך עכשיו שאתה חי שכל דבר זה הקב"ה מגלים בזה ימות המשיח גם עכשיו. **ר' אשר** היה אומר אין משיח בא אלא בהיסח הדעת, כרגע אתה צריך להפעיל את המוח שלך לראות את הקב"ה בכל דבר, אבל בימות המשיח אז לא יהיה הוא אמינא אחרת שזה מציאות בפני עצמו ואז יהיה ומלאה הארץ דעה את ד'.

מה שכבש דוד נהיה מיד בקדושת א"י

ומזה תבין שארצות שכבש דוד היה להן קדושת ארץ ישראל, דוד המלך מה שכבש בדורו נהיה מיד מקודש בקדושת ארץ ישראל, **כי הכיבוש ההוא היה מקודם ברוחני כאמור**, ועשה עבודה עצמית לפני זה.

האם דוד יותר גדול או חזקיה

איתא **במכתב מאלהו** איתא במדרש רבה: ד' מלכים היו, מה שתבע זה לא תבע זה. דוד אמר ארדוף אויבי ואשיגם, וכס דוד. עמד אסא ואמר: אני אין בי כוח להרוג, אלא אני רודף אותם ואתה עושה. עמד יהושפט ואמר: אני אין בי כוח להרוג ולא לרדוף, אלא אני אומר שירה ואתה עושה. עמד חזקיה ואמר: אני אין בי כוח לא להרוג ולא לרדוף ולא לומר שירה, אלא אני ישן על מיטתי ואתה עושה. לכאורה דוד עשה לעומת זאת חזקיה לא עשה כלום ולכאורה דוד צריך להיות יותר גדול מחזקיה ולא הפוך.

האם שמואל עשה כאביו או לא

ועוד איתא בגמרא אמר שמואל: אנא להא מילתא חלא בר חמרא לגבי אבא, דאילו אבא הוי סייר נכסיה תרי זימנא ביומא, ואנא לא סיירנא אלא חדא זימנא. ולכאורה, הרי הגמי מביאה שם כמה מילי דחסידותא שאמר הבן שלא זכה להתעלות בהן למדרגת אביו, אבל האי סיור נכסיה אינה ממילי דחסידותא, ואם טוב הוא להרבות בשמירת נכסיו למה לא עשה גם שמואל כאביו.

שמואל ידע שייקח לעצמו משהו

אבל ברור כי אמר שמואל שאביו היה במדריגה הגבוהה אשר היה ראוי לו להרבות בהשתדלות, ובזה היה מתעלה מעלה מעלה ואפילו הכי לא היה לוקח לעצמו שום דבר, והיינו מילי דחסידותא של אביו. אך את עצמו חשב שמואל כחלא לגבי חמרא, לעומת מדרגת אביו, והיה ירא להרבות במעשים הטבעיים. וידע שהוא בבעיה ובקושי פעם ביום הוא יכול ללכת לשם, וברגע שאני יהיה שם כל היום יהיה צרות בעסק כאן.

דוד לא לקח לעצמו שום דבר

אותו דבר דוד המלך היה יכול להסתובב ולעשות מלחמות ולא חשב לרגע אחד שכוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה, וממילא גם פעולות הגשמיות הפך אותם לרוחניות, אבל חזקיה פחד לקחת לעצמו משהו והיה חי בסכנה שלו לגנוב משהו לעצמו. אי"כ דוד עבד על עצמו מקודם שכל דבר זה מאת הקב"ה, ואם ד' לא שמר עיר שווא שקד שומר, ואם הקב"ה לא יכבוש את זה לא יהיה כאן כלום, וכמו שר' אשר היה אומר גלמו ראו עיניך, הידיים שלי עושים הרגליים שלי עושים אבל אני בעצמי לא עושה שום דבר, ובזה הפך כל דבר לד' שפתי תפתח, ואז כל דבר נהיה קדוש בקדושת ארץ ישראל.

העיקר לחיות עם הקב"ה בכל מקום

כי הכיבוש ההוא היה מקודם ברוחני כאמור, על ידי עבודת דוד המלך ע"ה עם דורו, וברגע שעשה עבודה עצמית ונמשך מזה גם כן כיבוש גשמי. ואז דברים מסתדרים ומשתנים, ועיקר עבודת האדם הוא לחיות עם הקב"ה בכל דבר בכל דרכיך דעהו.

איפה שקשה לך שם עבודה שלך

וזהו ג"כ כוונת המדרש על זה הפסוק, להודיע איכות קניית העבד תחת רבו, שזה להכניע את היצר הרע תחת היצר טוב, ולא משנה באיזה דבר כל מקום שיש לך קושי יש לך שם עבודה להכניע את היצר הרע, ר' אשר אמר יש אנשים שקל להם ללמוד אז עבודה שלהם לא שם, יש אנשים שקל להם לעשות חסד אבל קשה להם בלימוד אז עבודה שלהם הוא בלימוד ולא בחסד, וכמו שאמר הרבי מלובלין זי"ע דווקא איפה שקשה לך מאוד שם עבודה שלך בעולם, ואיפה שקל לך שם זה לא עבודה שלך.

צריכים להכניס את הקב"ה גם איפה שמסתדר לך

וברגע שאדם חי בקושי עם הקב"ה ולא אומר לא יכול ולא מסוגל אלא חי שדווקא מזה שלא יכול בא ללמד אותי שמה שאני כן יכול שזה לא אני אלא הקב"ה, אי"כ הקב"ה זיכה אותי עם שפל כדי לראות שמה שיש לי הוא לא שלי אלא של הקב"ה, אז הפכתי מה שיש לך להקב"ה, שהוא בכל הדברים שנותן לו השי"ת בעולמו, ומתעלם ומתצמצם בהן לפניו, הקב"ה כאילו מתעלם ממך שם, וזה נראה כאילו שהקב"ה שכח שאתה צריך היום כסף לבנק או שהיום אני צריך לעשות שידוך או איזה רפואה, אבל תידע לך שזה הפוך והכל בכדי שיאחזו בו ויכירו כבודו, ולא רק בזה צריכים את הקב"ה אלא גם במה שחסר לך גם שם צריכים אותו, כי לית אתר פנוי מיניה.

העיקר לקחת נקודה אחד להקב"ה

עכשיו השאלה איפה אנחנו מתחילים, אלא ר' אשר היה אומר מכל הדיבורים שלנו תקחו נקודה אחד הביתה, הרי כל אחד יש לו נקודה אחד של כאב והעיקר להפוך אותו ממצואות לסיבה ואז זה יתחיל להסתובב וזה לא יפסיק כלל, וברגע שאתה תחיה עם הקב"ה בנקודה אחד זה לא יעצור כלל, וזה ימשיך וימשיך עד שתראה את הקב"ה בכל דבר ומקום, וזה זכה באחד זכה בכולם, קח לך נקודה אחד ששם אתה שומע את הקב"ה ומשם זכה בכולם, אנשים אוהבים להגיד איזה מזל רע יש לי, אבל האמת שצריכים לדעת שזה מזל טוב ולא רע, והעיקר לחיות בקושי שזה זכה וניצוח.

צריכים להתעקש לראות את הטוב שבדבר

כי אם זכה ונצח את הרע שבהדבר, איך מגיעים לזה על ידי ואחז בהטוב, דהיינו שמתעקש לראות בכל דבר את טוב הגנוז, ורואה שזה מאת הקב"ה ושהוא נותן לך את הכוח לזה והוא רוצה למנף אותך להגיע למקום עוד יותר, באותו רגע שאדם נדבר בדבר קטן ביותר וחי שם עם הקב"ה, אז נדבק על ידי זה באור אין סוף ב"ה. ובוודאי הבא לטהר מסייעין לו, וברגע שאדם חי ככה אז כי הטוב וחי החיים שנדבק בו על ידי זה, וברגע שלקחו נקודה אחד והכניסו לשם את הקב"ה, פתחו לי פתח כחודה של מחט, אז לאורו יסע וילך להלאה, הקב"ה יפתח לך פתח מפולש כעגלות שנכנסים בה.

העיקר הוא להרחיב גבולי קדושה

ויתחזק יותר ויותר, ברגע שהכנסת את הקב"ה בנקודה אחד זה מתפשט לעוד מקומות, וזה נקרא הרחבת גבולי הקדושה, ומגיעים לזה להרחבת הדעת לראות בעוד נקודה ובעוד נקודה שזה לא מציאות אלא סיבה מאת הקב"ה ואין מציאות אחרת בעולם חוץ מהקב"ה, שכך ראה חכמתו יתברך שמו, הקב"ה לא נותן לך את הקושי כדי שתישבר אלא כדי שתגיע מזה לראות את הקב"ה, הקב"ה בוחר לכל אחד נקודת קושי אחד שהוא יכול לעמוד בזה.

כל מעבר שהקב"ה נותן לך זה בדיוק בשבילך

ר' אשר היה אומר שיש אנשים שאין להם שידוך, ולעומת זאת יש אנשים שמתחתנים ולא יודעים כלל שהקב"ה עשה להם זאת, יש אנשים שיש להם ילדים ולא יודעים שהקב"ה הביא להם אותם, יש אנשים שיש להם פרנסה ולא יודעים שהקב"ה מביא להם את הפרנסה, ואלו שעוברים את הקושי בשידוכים ובפרנסה ובעוד דברים הקב"ה נותן להם את זה דווקא כי הם יכולים לעבור את זה, ומגיעים לזה להכרה שלא רק מה שלא מסתדר לי אני צריך את הקב"ה אלא אפילו מה שכן מסתדר לי שזה הקב"ה.

אם אדם רוצה הוא יכול להתעלות על ידי זה

שעל ידי הדבר ההוא, אם ירצה יהיה דרך עלייתו. הכל תלוי ברצון שלך אם ירצה תעלה דרך זה, השאלה האם אתה רוצה לחיות עם אמונה או לא, העיקר לתת הכנעה בטל רצונך מפני רצונו, ומאחר שאחז הדרך ההוא, בוודאי יגיע למחוז חפצו בחיים העליונים ולא רק בזה אלא בכל דבר. ואז כבר לא צריכים לפתוח בעוד מקומות שיש הקב"ה אלא ברגע אחד שאדם מחליט בנקודה אחד שזה הקב"ה אז הוא כן בכל מקום, דהיינו צריכים לשמוע את הקב"ה בנקודה של הקושי ומשם יגיעו לכל מקום ולא רק איפה שקשה לך, וברגע שאדם פתוח

בנקודה אחד שיש הקב"ה, אם זה בעושר שהוא שמע שהעשירות הוא לא שלך אלא של הקב"ה ואם ד' לא ישמור עיר שווא שקד שומר, ואיזהו עשיר השמח בחלקו והוא לוקח זאת להקב"ה, ואז אפשר לחיות אתו גם בחכמה וגם בגבורה על ידי שהייתי חי אתו בעשירות.

אם חיים עם הקב"ה בעשירות זה יהיה גם בגבורה ובחכמה

ויזכה גם כן לחכמה וגבורה, אם המידה שהוא היה עושר. אם הקושי שלך היה בעשירות וברגע שהתחלת לשמוע את הקב"ה שם אתה מגיע לראות אותו גם בחכמה וגם בגבורה, **ואם המידה היה חכמה, ושמת שם שזה לא אני אלא הקב"ה אז על ידי זה יזכה לבי דברים גם כן, שהן עושר וגבורה.** דהיינו לא צריכים להגיע לזה לכל מקום, אלא מספיק שאתה חי עם הקב"ה בנקודה אחד ואז זכה באחד זכה בכולם, דהיינו בחירת האדם הוא מה המסלול שלך, וברגע שאתה מחליט שזה המהלך אז כל שאר הדברים יבואו לקראתך.

כל הכבוד רוצה תיקון על ידך

וכמו שאמרנו הבורח מן הכבוד הכבוד רודף אחריו, לכאורה למה הכבוד מגיע אליו הרי הוא בורח משם, אלא הוא לקח מהלך להחזיר כל כבוד שיש לו להקב"ה, יהי כבוד ד' לעולם, ואז כל הכבוד בעולם באים לשם כי כולם רוצים לחזור להקב"ה, היות שהוא היחידי שאפשר לתת לו כבוד והוא לא יקח זאת לעצמו וממילא כל הכבוד בעולם באים לשם. וזה זכה באחד ברגע שאדם חי עם הקב"ה בנקודה אחד אז זכה בכולם כל העושר וכל החכמה וכל הגבורה כולם יבואו אליך, כי רק אצלו יכול להיות התיקון.

כל אחד יש לו משחו שעליו לתקן

מאחר שהוא דבוק באחד, שהוא צמצום אלקותו אליו העיקרי, דהיינו בקושי שיש לך אתה יודע ששם שורש נשמתך לתקן, היינו שואלים את ר' אשר שיגיד לנו מה עלינו לתקן, והיה עונה אם אני יגיד לכם מה עליך לתקן אתם תהרגו אותי. והיה אחד שכל הזמן שאל אותו שיגיד לו מה עלינו לתקן בעולם, עד שר' אשר ענה לו שהתיקון שלך הוא בכעס, ובסוף אמר אותו האדם תאמין לי הייתי רוצה להרוג אותי, ובסוף הוא אמר לו אני חשבתני בהתחלה שהתיקון שלי הוא בענייני שובבי"ם, ובסוף הסביר לו היות שאתה נפלת בכעס אז אתה נופל בעוד דברים, וברגע שאתה תתקן את מידת הכעס שלך יהיה לך כוח לתקן עוד כמה דברים שעליך לתקן.

הקב"ה נמצא בכל מקום באופן מצמצום מאוד

דהיינו כשמגיע לאדם מידה עליו לדעת לא למשוך זאת עוד יותר למטה אלא לדעת שהקב"ה מצמצם את עצמו לתוך אותו מידה כדי לתת לך מה שאתה יכול לתקן, אם יש לאדם פחד מכלב הוא צריך להגיע מזה לפחד ד', וכן כל דבר שיש לך קושי צריכים לדעת שהקב"ה נמצא שם באופן מצמצום ויש לך שם עבודה לתקן זאת שם, והעיקר לא לחיות עם הצמצום אלא לדעת שזה לא מציאות אלא סיבה מאת המסבב כל הסיבות.

כל חיסרון מגיע ללמד אותך שזה הקב"ה

ובוודאי כיון שנדבק בו יתברך, ברגע שאתה נותן נקודה אחד שזה הקב"ה אז הוא כזה עוצמתי וחזק שיבוא לכל השלימות. והעיקר להתעקש על זה. **כי הוא יתברך שלם בכל**

השלימות והוא דבוק בו גם כן, והבן. למה נקרא ישראל שולמית, אלא מלך שהשלוש שלו, וכל דבר שחסר לך לא מגיע כדי להראות לך את החיסרון אלא שזה מגיע ללמד אותך עד כמה צריכים את הקב"ה בכל דבר ומקום, ומזה צריכים להגיע להקב"ה בכל דבר ולא רק מה שחסר לך.

העיקר להפוך כל דבר מדין לרחמים

ר' אשר היה אומר אם יש לאדם עשר ילדים, תשע הולך לו ואחד לא הולך לו, אז האחד הזה שלא הולך לו בא ללמד אותו שגם התשע שכן הולך לו שזה לא שלו אלא של הקב"ה, ובזה הופכים את הדין לרחמים שזה המתקת דינים בשורשם.

שיעור ז'

יום א' ל' אב פרשת שופטים

העיקר להגביר הרוחני על הגשמי

איתא במאור עינים (המשך ד"ה ומקנה רב). ומזה תבין שארצות שכיבש דוד היה להן קדושת ארץ ישראל, אמרנו שפחה כי תירוש גברתה, הקב"ה נתן לנו חומרי אבל העיקר הוא שהרוחני יתגבר עליו ולא החומרי על הרוחני, הרוחני יתגבר על הגשמי ולא הגשמי על הרוחני, אדם צריך לדעת שדווקא איפה שיש לו קושי שם הדרך לגלות את הקב"ה, ודווקא על ידי המקום של החסר אונים שלי שם הקב"ה רוצה שאני יתעקש ולהגיע משם לקשר בורא ומשם להפוך את החומר לצורה ואת הגשמי לרוחני, וברגע שזכה באחד ששם הוא מגלה את הקב"ה אז זכה בכולם יש לו כוחות למשוך זאת לכל מיני מקומות אחרים.

דוד הצליח להשפיע על כולם את הדרך

דוד המלך עבד על עצמו למצוא את הקב"ה בכל מקום ודבר, וברגע שהגיע לזה השפיע זאת על כל דורו עד כדי כך שדוד מלך ישראל חי וקיים, והצליח להשפיע זאת על דומם צומח חי ומדבר, דוד המלך מה שכבש הכניס לשם קדושת ארץ ישראל, עתידה ארץ ישראל שתתפשט לכל העולם, כל יהודי הוא בחינת ארץ ישראל כי אדם עולם קטן, והחשיבה שלו הוא קודש הקדשים, וברגע שמכניס זאת לעבודה אז עתידה ארץ ישראל שתתפשט לכל העולם, ודוד המלך זכה לאיפה שרק הגיע להפוך את המקום לארץ ישראל.

עיקר עבודה הוא מה זה ועל מה זה

כי הכיבוש ההוא היה מקודם ברוחני כאמור, על ידי עבודת דוד המלך ע"ה עם דורו, וממילא ונמשך מזה גם כן כיבוש גשמי. ולא רק שכבש כל דבר אלא הצליח להפוך כל דבר מגשמי לרוחני. ומה שאמרנו זכה באחד זכה בכולם, וזהו ג"כ כוונת המדרש על זה הפסוק, להודיע איכות קניית העבד תחת רבו, איך אפשר לגרום שהעבד יהיה תחת רבו ולא ח"ו הפוך הרבי תחת עבדו שזה שכינתיה בגלותא, אלא על ידי שאדם חי שבתוך הרע יש שם נקודה טובה שמחיה את זה, הפרי הארץ קורא לעבודה הזאת מה זה ועל מה זה, נכון שזה קשה אבל למה הקב"ה מביא את זה, ולכאורה על מה זה יושב באמת, אלא יש שם ניצוץ שזה שייך אליך והקב"ה ראה ששם הנקודה שאתה יכול לחזור אליו יתברך, נכון ברגע שהקליפה יראה שאתה רוצה לגאול את הניצוץ הוא ילחם אתך כמה שיותר, אבל הקב"ה ראה שיש נקודה אחד ששם הכי קל בשבילך להתחבר אליו יתברך.

כל אחד יש לו את המעבר האישי שלו

נכון על פניו זה נראה שאני עובד קשה והשני לא, אבל האמת שאתה בקושי שלו לא תוכל לעמוד והוא בקושי שלך לא יכול לעמוד, כל אחד מקבל קושי אבל שם בעצם הכי קל לו להתחבר בחזרה להקב"ה, וברגע שאתה מתגבר בנקודה אחד לראות שם את הקב"ה יהיה לך מזה כוח לראות את הקב"ה בכל מקום אפילו שאין לך שם קושי.

דווקא מאחד שלא הולך משם מגיעים לרחמים

ר' אשר היה אומר משל על זה, אחד שיש לו עשר ילדים תשע הולך לו ואחד לא, מיד נהיה לו חושך מזה שלא הולך לו והוא חושב שהוא לא מוצלח, אבל האמת הוא שהקב"ה רוצה שתתקשר אליו ואי אפשר להגיע לזה רק על ידי קושי, ואם תשע לא היה הולך לך לא הייתי יכול לעמוד בזה ומשום הכי עשה לך הקב"ה דווקא את העשירי שזה לא ילך לך אבל שם אתה עוד יכול לעמוד בזה ולדעת שזה רחמים ולהגיע משם להקב"ה, וברגע שאדם חי את הרחמים בעשירי מזה מבין עד כמה רחמים הוא צריך על אחרים ובעצם לא שאני מוצלח אלא הקב"ה נותן לי כל דבר וזה לא קשור אלי כלל.

בלי הצמצום אי אפשר להכיר את הקב"ה

א"כ אדם צריך להכיר בכל דבר מה זה ועל מה זה, ומגיעים לזה על ידי התבוננות, הכי קל זה להאשים את כולם, הכי קל זה להישבר כי מאיליו נמשך אל החיצוניים, ועבודה שמבקשים מאתנו הוא לדעת מה זה ועל מה זה. **שהוא בכל הדברים שנותן לו השי"ת בעולמו, ומתעלם** עולם מלשון נעלם, **ומתצמצם בהן לפניו**, ולמה הוא עושה כן, אלא בלי הצמצום לא הייתי מכיר כלל את הקב"ה, ועל ידי הצמצום יש מצב של נברא ובלי זה לא היה מציאות של בורא ונברא, והקב"ה גם עשה את הצמצום שיהיה די מי שאמר לעולמו די, והכל בכדי שיאחזו בו ויכירו כבודו, ויהיה הכי קל בשבילך, **כי לית אתר פנוי מיניה**.

הקב"ה עוזר לך ואתה תומך גורלי

וזהו זכה באחד זכה בכלום. ברגע שאדם זוכה באחד לנצח את היצר אז הקב"ה עוזר לו ואתה תומך גורלי, ואז לא רק בזה אתה מצליח לשמוע את הקב"ה אלא יש לך סיעתא דשמיא בכל השאר לשמוע את הקב"ה, **כי אם זכה ונצח את הרע שבהדבר**, ואתה חי שזה לא מציאות אלא סיבה ואתה מקשר שם את הקב"ה, ואחרים לא יכולים לראות את הקב"ה במקום שלך ואתה לא יכול לראות את הקב"ה במקומם.

מעסק אחד שלא הולך מגיעים להקב"ה

אותו דבר בעסקים, אדם שיש לו עשר עסקים תשע הולך לו ואחד לא הולך לו, יש אנשים שמיד שזה לא הולך נכנסים לייאוש ולא רוצים להמשיך לעשות שום דבר ומחליטים שהם לא מוצלחים, אבל האמת שאדם צריך להגיע משם לראות את הרחמי שמים שהוא צריך בכל דבר ומשם להגיע לראות את הרחמי שמים שהוא צריך על התשע אחרים שכן הולך לך, ובעצם נראה לך שזה קשה אבל תכלית דווקא בקושי שם הכי קל לך להכיר את הקב"ה, ואם היה לך את הבעיה הזו בתשע אחרים לא הייתי כלל יכול לעמוד שם, והקושי שהקב"ה נותן לאדם שם הכי קל לך להכיר את הקב"ה.

צריכים לשמוע את הקב"ה כשזה עוד קל לך

מסופר שפעם אחת נשבר כוס בבית של הרה"ק רבי ברוך ממעזיבוז זי"ע והיה כולו סוער, ואמר אם לא נשמע את הקב"ה עכשיו יצטרכו לשבור אותנו את עצמות כדי לשמוע את זה. דהיינו הכי קל לשמוע את הקב"ה זה עכשיו, **כי אם זכה ונצח את הרע שבהדבר, ואחז בהטוב**, והוא מדבק את עצמו בנקודה אחד של גאט, אז מגיע לדביקות שזה על ידי הפנמה שלך ועל ידי התבוננות שלך ועל ידי התבודדות שלך, וברגע שאתה מתחבר להקב"ה מגיעים

לאין סוף ב"ה. **נדבק על ידי זה באור אין סוף ב"ה.** ובודאי הבא לטהר מסייעין לו. ואז תמכתי ביד ימיני. וכמו ילד שרוצה לאכול רעל אבל אביו מראה לו שזה לא טוב, אותו עם הקב"ה פתאום יש לך נשיאות חן ודברים באים לקראתך והוא עוזר שהכל ילך גלאט און כשר.

ברגע שחיים עם הקב"ה אז יסע וילך להלאה

וברגע שאדם חי בנקודה אחד שזה הקב"ה כי הטוב וחי החיים שנדבק בו על ידי זה, לאורו של הקב"ה ושל הנקודה האחד שנדבקת שם **יסע וילך להלאה, ויתחזק יותר ויותר**, וברגע שאתה רואה שזה עובד במקום אחד תתחיל ללכת עם זה לעוד הרבה מקומות, ומה צריכים לראות שם, אלא **שכך ראה חכמתו יתברך שמו**, צריכים לדעת שזה המקום הכי טוב בשבילך, וזה הכי קל לך ואתה הכי תתחבר שם להקב"ה, **שעל ידי הדבר ההוא**, דווקא משם אתה יכול להגיע אליו ממש, **אם ירצה יהיה דרך עלייתו.**

צריכים להתעקש שזה המהלך

ומאחר שאחז הדרך ההוא, ר' אשר היה אומר ברגע שאתה חי שזה הדרך תתעקש על זה שזה המהלך של הקב"ה, **בוודאי יגיע למחוז חפצו בחיים העליונים בכל דבר.** ויזכה גם כן לחכמה וגבורה, ולא רק איפה שקשה לך אלא אפילו איפה שלא קשה לך גם שם תכיר את הקב"ה, וזה נקרא זכה באחד זכה בכולם, **אם המידה ההוא היה עושר. ואם המידה היה חכמה**, ברגע שאדם שומע את הקב"ה בעשירות דהיינו שלא נסחף אחרי הרע שבדבר יזכה שכל דבר יבוא לקראתו גם עשירות גם גבורה וגם חכמה, **על ידי זה יזכה לב' דברים גם כן, שהן עושר וגבורה.**

אחד שחי עם הקב"ה כל אחד רוצה לעלות דרכך

וברגע שאדם חי את הקב"ה בדבר אחד אז כל הדברים בעולם באים לך כי הם מחפשים את התיקון שלהם, הדומם רוצה להיות צומח והצומח רוצה להיות חי וחי רוצה להיות מדבר אבל הם חיים עם הקב"ה כל הזמן ואז ידע שור קונוהו וחמור אבוס בעליו, אבל המחליף פרה בחמור במקום להיות בהמה טהורה אפשר להיות בהמה טמאה, אבל אדם היות שהוא חי כל הזמן עם הקב"ה ולא לוקח לעצמו שום דבר אז כל הבריאה מגיע אליו כדי לתקן אותו.

אפילו החכם יכול לעשות צרות

ולפעמים יש אדם שיש לו קושי בחכמה, הוא יכול להיות שהוא חכם אבל הוא יכול לעשות הרבה צרות אבל הקב"ה נותן לך את זה כי שם אתה הכי הרבה יכול להתקרב אליו יתברך, ועל ידי שאדם חי שם שכל דבר מגיע מאת הקב"ה הוא יכול להביא את כולם להקב"ה, **מאחר שהוא דבוק באחד**, וחי בכל דבר שזה הקב"ה, **שהוא צמצום אלקותו אליו העיקרי**, והקב"ה נתן לך את הקושי הזה כי הוא יודע שזה הכי קל לך להגיע שם להקב"ה.

אדם צריך לדעת עד כמה הוא מסוכן

בוודאי כיון שנדבק בו יתברך ובמקום לקחת את הרע ולהשתמש בו לקחת את הרע לטוב לראות שם את הקב"ה ולחיות את הסכנה בדבר, ולדעת כמה אתה מסוכן והקב"ה לא נתן לך את זה כדי שתמשוך זאת כלפי מטה אלא כלפי מעלה, והקב"ה נתן לך את החכמה כדי

שתמשוך זאת כלפי מעלה ולא רק את החכמה אלא גם העושר וגם הגבורה וגם כל דבר, וברגע שמגיע לזה **יבוא לכל השלימות**. ואז כל הטוב בעולם יבוא אליך. וברגע שאדם חי עם הקב"ה אז **כי הוא יתברך שלם בכל השלימות והוא האדם דבוק בו גם כן, והבן**. ואז אדם מגיע לשלימות בכל דבר לראות בכל מקום ודבר את הקב"ה.

כל אחד יש לו משהו שאין לשני

עכשיו הולך להסביר את חכמה גבורה ועושר. חכמה אפשר להיות אויבער חכם ואפשר להיות חכם ולדעת שכל דבר מגיע מאת הקב"ה. **וכן אם המידה היה אצלו גבורה**. גבורה נקרא שאני יותר חזק מהשני, יש אנשים שיכולים לדבר לשני בפרצוף או לתת עקיצות לשני או להעליב את השני, דהיינו יש לך משהו שאין לשני כלל, אבל במקום לקחת את זה לרע ולרדת עם זה עוד יותר למטה הוא שומע שזה לא הכוח שלו אלא הכוח של הקב"ה, **שהוא, יתרון כוח מבזולתו, והוא בכוח ההוא נתן עיניו ולבו לאחוז בהטוב**, ולא ללכת עם זה כלפי מטה אלא למשוך זאת כלפי מעלה, ולדעת מה זה ועל מה זה, **שישים כל כחותיו וחיותו בעבודתו יתברך**.

סיפור עם הישמח משה

מסופר על הרה"ק **החקל יצחק זי"ע** כשהיה ילד היה שובב גדול, יום אחד נכנס שכן ואמר שהוא שבר לו חלון וצריכים לראות מה לעשות אתו, ענה אביו הרה"ק **האמרי יוסף זי"ע** בגלל שהוא שבר עכשיו חלון הוא יקבל עונש שעוד ישברו לו את הדלתות שלו כדי להיכנס אליו. מסופר על **הישמח משה זי"ע** שבהתחלה היה עוד מתנגד והיה לו גיס שהיה חסיד. ואז יצא סידור בנוסח ספרד לחסידים. יום אחד נכנסו ביחד לבית מדרש ללמוד, והישמח משה ראה סידור בנוסח ספרד על השולחן ומיד זה הרגיז אותו וזרק אותו על הריצפה. והגיס החסיד הרים זאת ונשק אותו. אחרי זה סיפרו זאת **להרבי מלובלין זי"ע** ואמר שזה שזרק את הסידור על הריצפה עוד יהיה חסיד גדול, כי ברגע שהוא ייתן הכנעה איפה שזה מרגיז אותו הוא יכול להגיע משם למקומות גבוהים מאוד, לעומת זאת הגיס השני שנתק נשיקה לסידור אני לא יודע מה יהיה ממנו.

העיקר הוא יתרון האור מן החושך

ומכניע הרע שהיה יכול לבוא מצד זה הגבורה, אזי נקרא גם כן מקנה, ואז על ידי שאדם חי עם הנקודה הטוב שיש בדבר אז משם יתפרדו כל פועלי און, אז יתרון האור מן החושך, יש אור לבד בלי חושך אבל שם לא רואים את הקב"ה כלל, כי אז תיקח זאת לעצמך, אבל כזה אור שבא אחרי חושך שאדם נלחם שם לשמוע את הקב"ה, אז יתרון האור שמגיע על ידי חושך הוא הרבה יותר גדול מאור בלי חושך, וברגע ששומעים את הקב"ה באור שבא על ידי חושך ישמעו את הקב"ה גם באור שהוא בלי חושך לפני זה, ודווקא על ידי הקושי אפשר להגיע לראות את הקב"ה בכל דבר, **ונדבק בו יתברך, ועל ידי זה סוף שזוכה בכולן כאמור, והבן**.

צריכים לדעת בעשירות שזה מגיע מאת הקב"ה

וכן בעשירות, יש אנשים שעשירות מנתק אותם מכל דבר שבקדושה, ויש עשירות שמחבר אותך להקב"ה, אבל אדם צריך לדעת במלחמה שיש לו אם די לא ישמור עיר שווא שקד שומר, וצריכים לדעת שכל מה שיש לנו הוא לא שלנו אלא של הקב"ה, **אם יזכה לנצח הרע שמלוּבש בעושר ההוא שיוכל להרחיקו ממנו יתברך**, יש אנשים שעשירות מושכים אותם

לתאוות ודברים רעים מאוד, אבל עכ"ז אדם נלחם ואוחז בהטוב. וזה על ידי שאתה חי את הסכנה, ואז אתה מבקש מהקב"ה תעזור לי אני מסוכן מאוד.

צריכים לקחת כל דבר להקב"ה

כי נודע, מצד אחד עשירות יכול למשוך אותך כלפי מטה, ומצד שני שכמעט כל המצות תלויין בממון, לעשותן על צד היותר טוב. הרה"ק רבי מאיר מפרמישלאן זי"ע אמר צרופה אמרתך מאוד, צריכים הרבה תורה, ועבדך אהבה. הוא לא אוהב את הכסף בעצמו אלא כי זה הביא אותו לדבר טוב, וברגע שאדם מרגיש שהכסף מושך אותו כלפי מטה מיד צריך לברוח משם.

סיפור עם הרה"ק מפרמישלאן זי"ע

מסופר שהיה דרשן אחד שהגיע לעיר לשבת, ותלו מודעות על הדרשות שיהיה במשך השבת בבית המדרש הזה וביום במקום אחר וכן את כל סדר השבת, אחרי שבת כולם דיברו מהדרשות שלו עד כמה שזה היה מוצלח ולא הפסיקו כמה ימים אחרי שבת לדבר מהדרשן הגדול שהגיעו לעירם לדרוש. אבל הוא הגיע כדי בסופו של דבר לקבל קצת כסף לחיות ובינתיים ראה שרק דיברו מזה אבל תכלית אף אחד לא הגיע וכבר שכחו לאט לאט שבכלל היה בעירם במשך השבת.

יום אחד הולך ברחוב ורואה את הרה"ק רבי מאיר מפרמישלאן זי"ע מקבל קהל בבית של חסיד אחד ויש שם תור ארוך, ולמעשה כלל לא ידע שהיה כאן בשבת, והחליט ג"כ להיכנס ולעמוד בתור ולראות מה קורה כאן, אבל הוא לא ידע מה לעשות הלא אני הייתי כאן בשבת ודרשתי וכולם דיברו מזה ואף אחד לא הגיע אליו אחרי זה וכאן לא ידעו כלל שהוא נמצא כאן ויש כאן כזה תור גדול.

וכשנכנס מיד אמר הרה"ק הנ"ל שלום עליכם הרב איזה דרשה הרי כמה ימים שכולם אמרו לי תורה משמך כל העיר רועש ממך. מיד אמר לו מה שיש בלבו על העניין הנ"ל, וענה לו הרה"ק הנ"ל הרי אתה התכוונתי בכל הדרשות על הכסף ואז הכנסת אהבת כסף בעצמך ומזה השפיע שכל העיר קיבל כזה אהבה לכסף שפשוט לא רצו לשחרר מעצמם את הכסף למישהו אחר והתחילו ג"כ לאהוב את הכסף, אבל אני אמרתי כל השבת שהעיקר זה הקב"ה וכל מה שיש לנו זה מאת הקב"ה, ואם יש לנו קצת כסף העיקר הוא לעזור לעוד יהודי לחיות, וממילא כולם הגיע ביום ראשון ובמקום לזרוק את הכסף לרחוב לפחות הביאו את הכסף אלי.

צריכים לבקש מהקב"ה שיעזור לי

דהיינו צריכים להפריד בין הדברים המושכים אותך כלפי מטה לדברים המושכים כלפי מעלה ולבקש מהקב"ה שיעזור לי למשוך כל דבר כלפי מעלה. וכן כשיושבים ולומדים צריכים לבקש מהקב"ה שלא יאמר על אסור מותר ועל מותר אסור ולא על טמא טהור ולא על טהור טמא, כי בעצם מצד עצמי אני הולך לכיוון מטה כי מאילוי נמשך אל החיצוניים, אלא צריכים לבקש מהקב"ה שיעזור ואז זכה באחד זכה בכולם, **כי נודע, שכמעט כל המצוות תלויין בממון, לעשותן על צד היותר טוב, כמ"ש התנאה לפניו במצות, וצדקה והכנסת אורחים, אזי, על ידי זה מקנה העבד תחת רבו.**

העושר איבד את החכמה שלו

היה אחד עשיר גדול שכולם הגיעו לשאול ממנו עצות בעסקים, ולימים נהיה עני והפסיקו להגיע לשאול עצות יותר, ואמר ממילא כסף אין לי היום אבל מה עם החכמה שלי. וההסבר הוא ברגע שאדם חי שהעושר הוא לא שלו אז נותנים לו גם חכמה כי הוא ממילא לא לוקח לעצמו שום דבר, וברגע שאתה חי שעשירות הוא שלך אז לקחו לך את עשירות וגם את החכמה.

חכמה הוא דבר פנימי

וכן בחכמה, חכמה הוא לא משהו חיצוני אלא פנימי, אבל גם שם יש חכמה המה להרע, ואפילו שזה הכי גבוה וכל המידות מתחילים משם גם שם יש רע וחכמים המה להרע, **שאינו חכם להרע, כי גם בחכמה הוא התערבות טוב ורע**. והעיקר לעמוד בסכנה ולדעת שאפשר לקחת את החכמה לדברים רעים ג"כ, **והוא אוהז בהטוב**, וממילא הוא מבקש מהקב"ה תביא לי רק את החלק הטוב שבחכמה. שזה **שראשית חכמה יראת ד'**, דהיינו צריכים לקחת את החכמה ליראת ד', **כיון שאחז בזה**, ואז קרבה אל נפשי גאלה ובזה מוציאים את החלק הטוב שבחלק הרע, ואז **והקנה הרע שבו תחת הטוב**, ואז הרע הוא כיסא לטוב ומרכבה לשכינה.

העיקר הוא לזרוק את הקליפה

נדבק בצמצום אלקותו ששם בחכמה ההוא, דהיינו הוא דבוק בהקב"ה שנמצא שם ואז אוכל תוכו ואת הקליפה הוא זורק, ואז לא רק בזה הוא זוכה אלא **וזוכה לכל הדברים**, וזה **על ידי שדבק בהשלם בכל השלימות**, במידה הזאת של חכמה **במידה שמדד את עצמו הבורא ב"ה אצלו**. ואז זכה באחד זכה בכולם.

ברגע שזכה באחד זכה בכולם

ועל ידי שאדם חי שכל דבר הוא לא מציאות אלא סיבה להגיע להקב"ה, **ועל ידי זה, מביאין כל הדברים המתנהגין בזה העולם בצמצום אלקותו למקום שמשם יצאו, שהוא למעלה מן הצמצום**. וזה נקרא מה זה ועל מה זה. ובזה אתה מתחבר לשורש של כל דבר. ואז זכה באחד זכה בכולם.

צריכים להסתכל על מוצאיהם מאיפה זה מגיע

וזהו **ואלה מסעי בני ישראל וגו'**. אלה הולך על חכמה, דהיינו על כל דבר צריכים להסתכל מאיפה זה מגיע מה זה ועל מה זה, והעיקר להסתכל על מוצאיהם מאיפה זה מגיע, **שעל ידי בחינת אלה כנ"ל, שהוא בחינת מי ברא אלה, שהן כל הדברים שמתנהגין על ידי זה בזה העולם**. אלוקים זה צמצום שצריכים למצוא את הקב"ה בכל דבר. והעיקר להוציא כל חכמה להקב"ה ולדעת שהקב"ה רק התצמצם את עצמו לשם אבל זה בשבילך כדי שתוציא זאת משם, **ומסעי הוא מלשון הנהגה**. אשר על ידי זה, **יצאו מארץ מצרים, שהוא אותיות מצר ים, שהוא צמצום החכמה העליונה כאמור לעיל, בחינת כוח מה**. שעל ידי זה יבינו כוח מה, המלושב בהנהגה היא, והן על ידי זה יוצאין מן הצמצום בידי משה ואהרן. אדם יוצא מהצמצום על ידי משה ואהרן.

משה רבינו עוזר לנו ללכת בדרך שלהם

כתוב משה ואהרן בכוהניו, מסביר **האור לשמים** מי שהולך בדרך של משה ואהרן לא רק שהם הולכים בדרך טוב אלא הם עוזרים לו להגיע לכיוון הנכון. והעיקר לקשר כל דבר לדעת שזה משה ואהרן, ועל ידי שנותן את הדעת להבין מאיפה זה מגיע ובמקום שזה ימשוך אותו כלפי מטה זה ימשוך אותו כלפי מעלה, **ויכתוב משה את מוצאיהם למסעיהם, שעל ידי הדעת הזו מכוונו מוצאיהן למסעיהן, שהוא המקום שממנו נתצמצמה המידה שהוא מלמעלה, ודבר ראשון שזה על פי ד', הקב"ה נתן לך אותו וכי זה הכי קל בשבילך להגיע לשם, שהוא יתברך גוזר כך בחכמתו הבלתי מושגת כאמור למעלה. ואז זוכים לזה לא רק בבחינה אחת אלא בכל הבחינות ובכל הדברים.**

צריכים לחיות עם הקב"ה גם שלא בעת כאב

ואז גם במקומות אחרים שאין לך שם כאב מגיעים לשם לחיות עם הקב"ה, והעיקר שלא רק בשעת כאב לחיות עם הקב"ה אלא אפילו במקומות אחרים ג"כ צריכים לחיות עם הקב"ה, וברגע שחיים עם הקב"ה בנקודה אחד ומוצאים אותו מן הצמצום אז אפשר להרחיב אותו לעוד מקומות אחרים. **ועל ידי זה, ואלה, בכל בחינת ואלה, האמור, מסעיהם למוצאיהם, שכל מסעיהם והנהגותיהם, למוצאיהם, שהוא למעלה מן הצמצום, מאחר שנדבקו על ידי זה בו יתברך, והוציאו הדבר מן הצמצום למקום מוצאם, כאמור למעלה.**

צריכים להכניע את הגוף לנשמה

העיקר הוא להכניס כל דבר תחת רבו, יש נשמה ויש הגוף הגוף צריך להיכנע לנשמה ולא ח"ו להיפוך, אבל לא ח"ו לבטל את הגוף אלא לקחת את הגוף שישרת את הנשמה. וברגע שאדם מגביר את הצורה על החומר ואת הרוחני על הגשמי, ואז לא רק משפיע על עצמו אלא לכל הדברים ולכל הסובבים אותו, וכמו שדוד המלך הצליח לקחת חלקים שכבש והצליח להפוך אותם לרוחני.

בחינת משיח הוא להכניס את הקב"ה בכל דבר

ועל מה אני צריך לעבוד, אומר **הרבי מלובלין** איפה שקשה לך שם עבודה שלך, והעיקר שהקב"ה נתן לך אותו כי דווקא משם אתה יכול הכי בקלות להגיע לשם. וברגע שתשמע את הקב"ה שם תשמע אותו בכל מקום. וזה בחינת משיח קרבה אל נפשי גאלה. וברגע שתקחו את הקושי ובמקום שזה מושך כלפי מטה מעלים זאת כלפי מעלה זה יביא את הגאולה שלימה.